

MEDDELELSE FRA NORGES STATSBANER

NR. 2
9. ÅRGANG

APRIL
1934

Sten- smi- jordverktøi Hult og massivt borstål

STAVANGER ELECTRO-STAALVERK A-S.
A-S. STAVANGER STAAL, Oslo JØRPELAND

ESSEN-ASFALT

Norsk produkt

Bruk

jernbanens egne folk ved legning av permanente
dekker på platformer og innkjørselsveier

Nærmore oplysninger ved henvendelse til:

NORSK ESSENASFALT CO. A/S

Fabrikk: NYDALEN Kontor: DRONNINGENS GT. 14, OSLO

— Se omslagets 4. side: Målestokk på kartong til avklipning —

RUSTFRI

Båndmål

i 1ste kl. engelsk presisjonsutførelse i hylse
eller m. håndtak i herdet Bakelite m.
„Flush Handle“

L.: 10—50 m.

B.: $\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{4}$ "

Prøver sendes uten kjøpetvang.

Billige priser.

**NORSK DIAMANT-
BORINGSÅ OSLO**

Maskinavd. Tlf. 12564

KJØP NORSK
KJØP NORMA

Belys Norges land
med Norma-lamper

Norma-lampen er uovertruffet i holdbarhet

FABRIKERES AV
NORSK GLØDELAMPEFABRIK NORMA A/S, OSLO

Grubernes Sprængstoffabriker $\frac{1}{2}$ s

OSLO - RÅDHUSGT. 2 - TELEFON 25 617 - TELEGR.ADR. „LYNIT“

Varsko her!

Plastisk

LYNIT-B

er det kraftigste og
beste sikkerhets-
sprengstoff på markedet.

Tildelt gullmedalje ved
Trøndelagsutstillingen 1930

MEDDELELSE FRA NORGES STATSBAKER

**NR. 2
9. ÅRGANG**

INNHOLD: Brandprøver med celluloselakk. — Lokomotivtjenesten i Oslo, Drammen, Hamar, Trondheim og Bergen distrikt i terminen 1932–33. — Prøvning av betongfuger og forskjellige sammensetninger av betong. — Statsbanenes automobilavdeling. — Motorvogndriften på Statsbanene. — Jernbane og hoiskole. — Gjennemsnittlig arbeidsfortjeneste pr. time ved Statens Jernbaneanlegg i 1933. — Personalforandring ved Statsbanene. — Målestokk.

**APRIL
1934**

BRANDPRØVER MED CELLULOSELAKK

Utført ved Oslo distrikt.

Av inspektør O. Th. Olsen og konstruktør J. B. Hegna.

Celluloselakk har i de senere år funnet stadig øket anvendelse såvel i industri som i håndverk.

I utlandet brukes nu celluloselakk til de forskjelligste gjenstander både av tre og metaller.

Hos oss er det vel ennu møbelindustrien som har det største forbruk herav.

Grunnen til at celluloselakk har fått så stor anvendelse er dens fordeler fremfor oljelakk og skjellakk, nemlig bl. a. hårdere og sterkere film, meget hurtigere tørring, større motstandsdyktighet mot vann, såpevask, salmiakk, vinspill etc. Som følge herav har man ved Norges Statsbaner for en tid tilbake optatt til overveielse spørsmålet om anvendelse av celluloselakk på innredningen av 1. og 2. klasses personvogner istedetfor skjellakkpolering.

Imidlertid forekom i utlandet en meget stor brand, hvis omfang og hurtige utbredelse for en stor del angivelig blev tilskrevet anvendelse av celluloselakk på treverk.

Man fant det derfor nødvendig å bringe *ildsjarligehets-*

spørsmålet på det rene og i den anledning er det foretatt en del forsøk. Disse forsøk blev utført således:

Man innkjøpte forskjellige sorter celluloselakker som ble oppgitt å være de her i landet mest anvendte såvel av innen- som utenlandsk fabrikat. Det blev sørget for at lakkene var almindelig handelsvare og det blev derfor ikke for nogen opgitt at lakkene skulle brukes til forsøk. Til sammenligning med disse utførtes parallelt forsøk med skjellakkpolering. Hver lakk fikk sin betegnelse, nemlig: I, II, III o. s.v. og blev påført prøvestykker nøyaktig etter fabrikantens bruksanvisning. Lakkene I, III, IV, VI og VII er nitrocelluloselakker, lakk II er acetylcelluloselakk og lakk V er skjellakk.

Prøvestykrene var bord av bjerk med ca. 80 cm lengde og ca. 15 cm bredde. Av hensyn til fotograferingen av forsøkene ble prøvestykrene ikke beiset. For hver lakk blev forarbeidet 3 prøvestykke. Disse blev underkastet forsøk etter en tørretid av henholdsvis 1, 2 og 3 måneder for å få

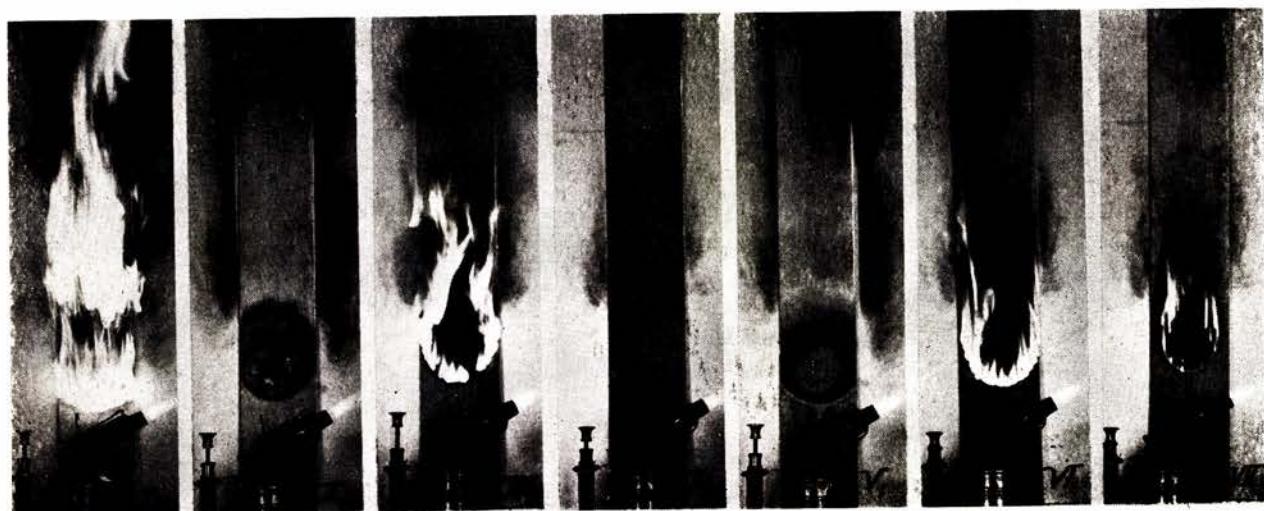

Fig. 1.

Fig. 2.

Fig. 3.

Fig. 4.

Fig. 5.

Fig. 6.

Fig. 7.

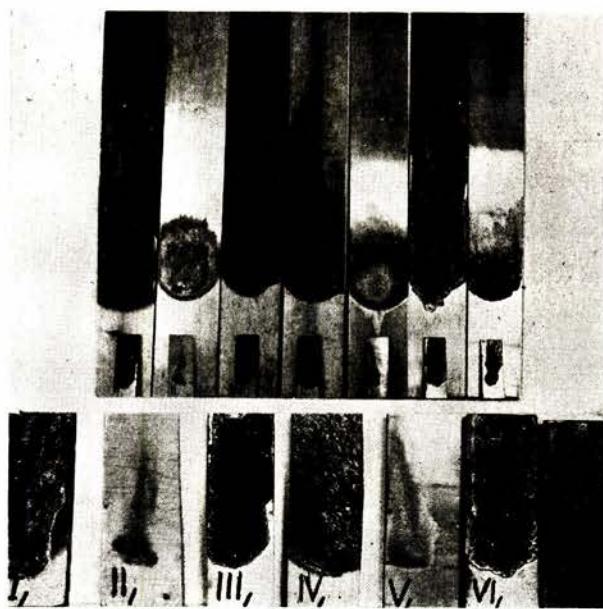

Fig. 8 og 9.

bragt på det rene om denne tid hadde nogen innflytelse på ildsfarligheten.

Tørretiden er nedenfor tilføjet lakk-betegnelsen som indeks, således at f. eks. III₃ angir lakk III med en tørretid av 3 måneder.

Med hvert prøvestykke blev foretatt følgende ildsfarligetsprøver:

a) Prøvestykket blev opstillet vertikalt og antændt nedentil med en almindelig 1 liters bensinloddelampe anbragt i en avstand af 20 cm fra prøvestykket. Antendelsestiden for celluloselakkene blev såvidt mulig satt til $\frac{5}{100}$ minutt, hvorpå loddelampen blev fjernet. Derpå blev den tid notert som medgikk inntil lakken sluknet. Denne tid er nedenfor betegnet med „brennetid“. Under brennetiden blev stykkene fotografert — såvidt mulig ved maksimum av flamme- og røkutvikling. I det efterfølgende er denne prøve for kortets skyld kalt „loddelampeprøven“.

b) Av hvert prøvestykke blev det kappet et mindre stykke (ca. 5×15 cm) som blev opstillet vertikalt og antændt nedentil med en almindelig fyrstikk. Antendelsestiden ble her for celluloselakkene såvidt mulig satt til $\frac{10}{100}$ minutt og brennetiden ble også her notert. Denne prøve blir i det efterfølgende benevnt „fyrstikkprøven“.

Begge prøver blev selvfølgelig foretatt i et rum hvor man undgikk innflytelse av gjennemtrekk og andre ikke ønskelige forhold.

Resultatene av de efter 1 måneds tørretid utførte forsøk er sammenstillet i tabell 1 og 2. De til disse forsøk hørende fotografier er gjengitt i fig. 1 t. o. m. 9.

Sammenstilling av forsøksresultater etter en tørretid av 1 mnd

T a b e l l 1.

Prøve a) „loddelampeprøven“.

Lakk-beteg-nelse	Anten-delses-tid i min.	Bren-netid i min.	Røkut-vik-ling	Flam-meut-vikling	fig.	A n m.
I ₁	0,05	0,29	Meget	Stor	1	Brente helt op.
II ₁	¹⁾ 0,50	¹⁾ 0	Ingen	Ingen	2	¹⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter lampeflammen.
III ₁	0,05	0,32	Meget	Stor	3	Brente helt op.
IV ₁	0,05	0,39	Nokså meget	Nokså stor	4	Brente delvis. Foto ikke vellykket. Prøven sees bedre i fig. 8.
V ₁	²⁾ 0,25	²⁾ 0	Ingen	Ingen	5	²⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter lampeflammen.
VI ₁	0,05	0,55	Nokså meget	Stor	6	Brente helt op.
VII ₁	0,05	0,15	Nokså meget	Stor	7	Foto ikke tatt ved maksimal flamme og røkutvikling. Brente delvis.

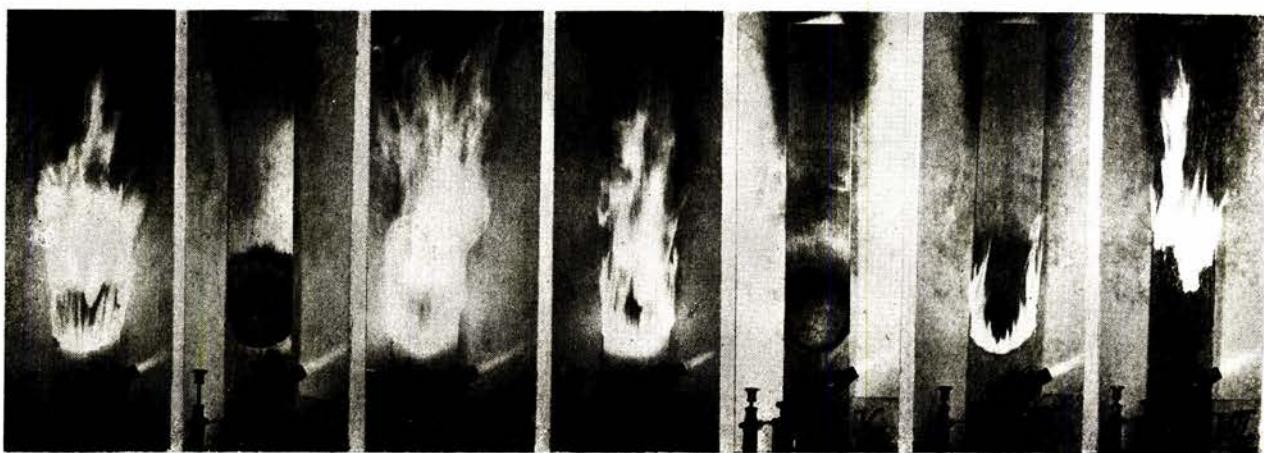

Fig. 10.

Fig. 11.

Fig. 12.

Fig. 13.

Fig. 14.

Fig. 15.

Fig. 16.

NORGE ELEKTRODEN

FORENEDE NAGLE OG
SKRUEFABRIKER
OSLO

SVEIS
NORSK

Gå ikke over bekken etter vann! men bruk
den NORSKE preparerte kvalitetselektrode

FONAS 110

Godkjent av DET NORSKE VERITAS og NORGES STATSBANER

Materialkarakteristikk for nedsmeltet elektrodegods:

Bruddstykke 44 kg/mm^2 . Flytegrense 32 kg/mm^2 .

Forlengelse 19 % (målelengde 75 mm , dia 20 mm).

FONAS 110

tåler høie strømstyrker og gir
således anledning til RA-
SJONELT SVEISEARBEIDE !

FONAS 110

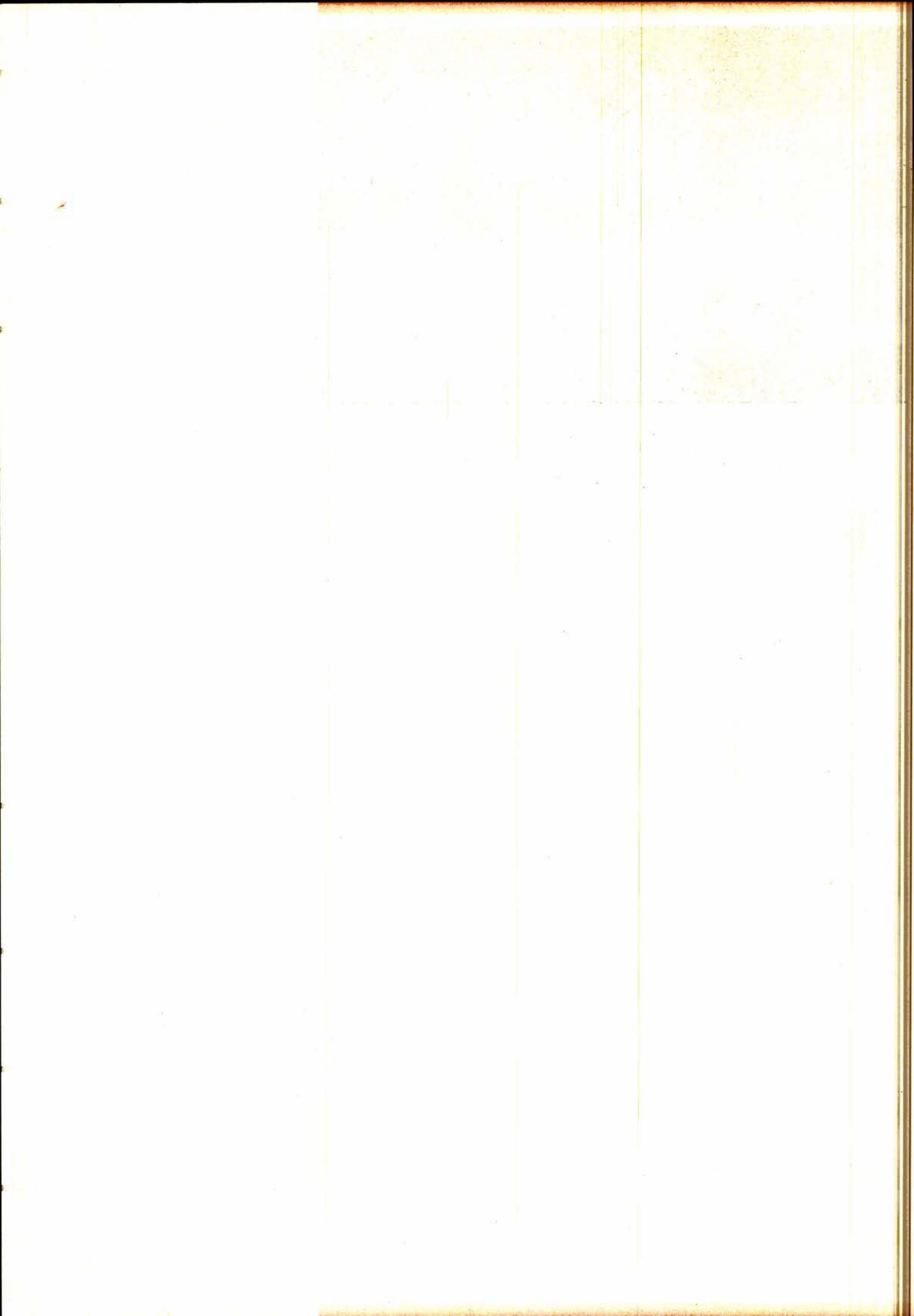
gir ingen slagg, glødskall el-
ler porer.

FONAS 110

er et HELNORSK kvalitets-
produkt.

**FORENEDE
NAGLE OG SKRUEFABRIKER A/S
OSLO**

FORHANDLES OGSA AV A/S, **SVEISEINDUSTRI OSLO**

Tabell 2.
Prøve b) „fyrstikkprøven”.

Lakk-beteg-nelse	Anten-delses-tid i min.	Bren-netid i min.	A n m.
I ₁	0,10	0,21	Brente helt op.
II ₁	¹⁾ 0,38	¹⁾ 0	¹⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter fyrstikkflammen.
III ₁	0,08	0,28	Brente helt op.
IV ₁	0,10	0,30	Brente helt op.
V ₁	²⁾ 0,35	²⁾ 0	²⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter fyrstikkflammen.
VI ₁	0,10	0,38	Brente helt op.
VII ₁	0,10	0,37	Brente helt op.

Som det vil fremgå av tabellene og figurene vedkommende prøver med 1 måneds tørretid kan det muligens se ut som om det er en mindre innbyrdes forskjell mellom nitrocelluloselakkene med hensyn til brennbarhet. Men denne forskjell er så liten at den vel kan tilskrives små tilfeldigheter under forsøkene. Imidlertid gir disse som resultat at *samtlige nitrocelluloselakkere (I₁, III₁, IV₁, VI₁ og VII₁) er ytterst ildsfarlige* etter 1 måneds tørretid. Selv en så liten flamme som den en fyrstikk gir er tilstrekkelig til å antende lakken, et forhold som lett kan forekomme i personvogner.

Med hensyn til den prøvede acetylcelluloselakk (II₁) viste forsøkene at denne ikke antendtes under nogen av disse, tiltross for en betydelig lengere „antendelsestid” enn for nitrocelluloselakkene. Årsaken hertil er at acetylcellulosen ikke — slik som nitrocellulosen — selv inneholder aktivt surstoff (som underholder forbrenning). Som det var å vente antendtes ikke skjellakkprøven (V₁) hverken under „loddelampeprøven” eller „fyrstikkprøven” selv med betydelig lengere „antendelsestid” enn for nitrocelluloselakkene.

Resultatene av de etter 2 måneders tørretid utførte forsøk er sammenstillet i tabell 3 og 4. De til disse forsøk hørende fotografier er gjengitt i fig. 10 t. o. m. 18.

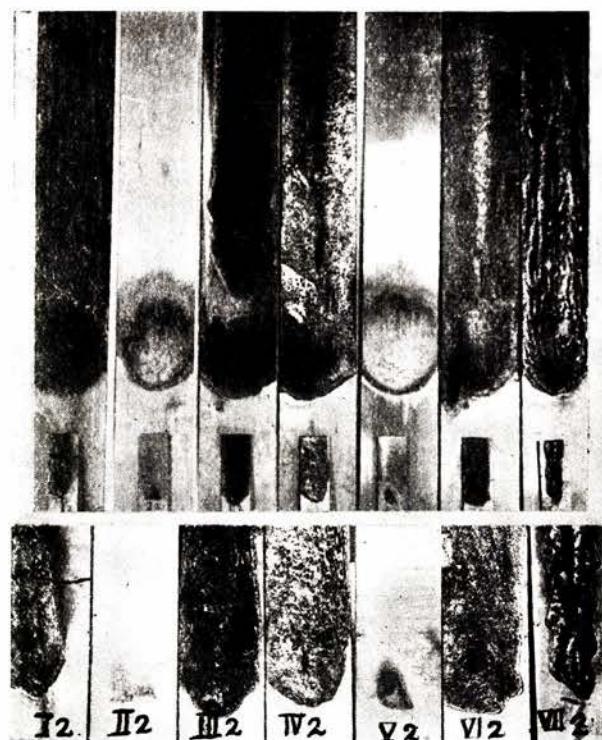

Fig. 17 og 18.

Sammenstilling av forsøksresultater etter en tørretid av 2 mnd.

Tabell 3. Prøve a) „loddelampe oven”.

Lakk-beteg-nelse	Anten-delses-tid i min.	Bren-netid i min.	Rokut-vik-ling	Flam-meut-vikling	fig.	A n m.
I ₂	0,05	0,42	Meget	Stor	10	Brente helt op.
II ₂	¹⁾ 0,32	¹⁾ 0	Ingen	Ingen	11	¹⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter lampeflammen.
III ₂	0,05	0,40	Meget	Stor	12	Brente helt op.
IV ₂	0,05	0,43	Meget	Nokså stor	13	Brente helt op.
V ₂	²⁾ 0,32	²⁾ 0	Ingen	Ingen	14	²⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter lampeflammen.
VI ₂	0,05	0,65	Nokså meget	Stor	15	Brente helt op.
VII ₂	0,05	0,55	Nokså meget	Stor	16	Brente helt op.

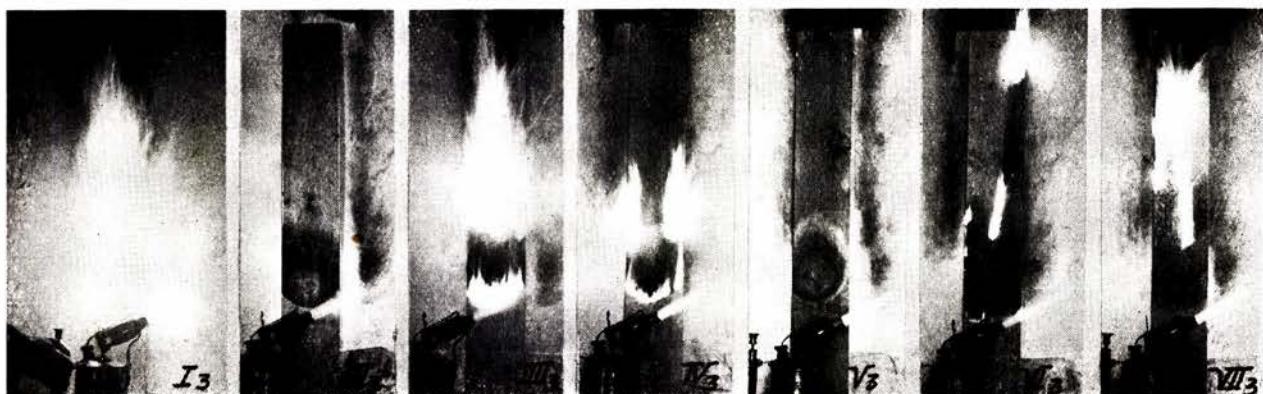

Fig. 19.

Fig. 20.

Fig. 21.

Fig. 22.

Fig. 23.

Fig. 24.

Fig. 25.

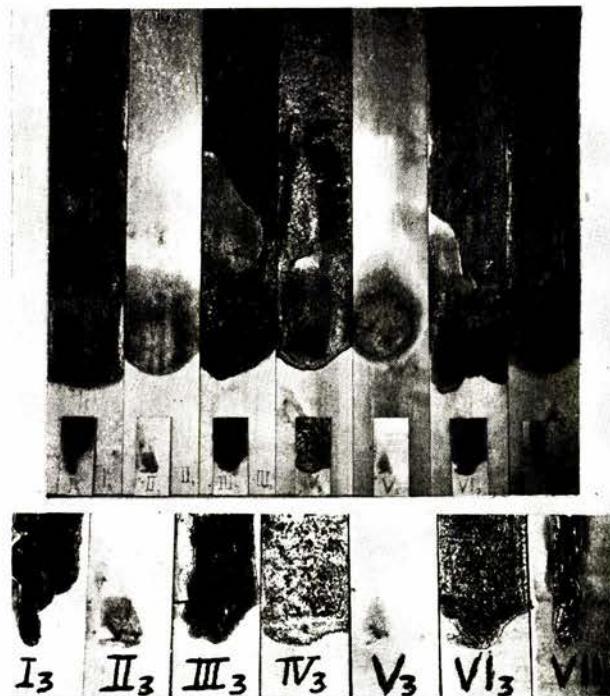

Fig. 26 og 27.

Tabell 4.
Prøve b) „fyrstikkprøven”.

Lakk-beteg-nelse	Anten-delses-tid i min.	Bren-netid i min.	A n m.
I ₂	0,10	0,22	Brente helt op.
II ₂	¹⁾ 0,38	¹⁾ 0	¹⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter fyrstikkflammen.
III ₂	0,10	0,40	Brente helt op.
IV ₂	0,09	0,45	Brente helt op.
V ₂	²⁾ 0,38	²⁾ 0	²⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter fyrstikkflammen.
VI ₂	0,11	0,59	Brente helt op.
VII ₂	0,12	0,25	Brente helt op.

I tabellene 5 og 6 samt fig. 19 t. o. m. 27 er gjengitt *resultatene* etter 3 måneders tørretid.

Av tabeller og figurer vedrørende prøver med 2 og 3 måneders tørretid vil det fremgå at det ikke er nogen merkbart forskjell m. h. t. ildsfarligheit mellom prøvene med 2 og med 3 måneders tørretid. Disse prøver sammenholdt med prøver etter 1 måneds tørretid viser også at ildsfarligheten ikke har forandret sig merkbart selv etter 3 måneders tørretid.

Sammenstilling av forsøksresultater etter en tørretid av 3 mnd.

Tabell 5.

Prøve a) „loddelampeprøven”.

Lakk-beteg-nelse	Anten-delses-tid i min.	Bren-netid i min.	Røkut-vik-ling	Flammeut-vik-ling	fig.	A n m.
I ₃	0,05	0,33	Meget	Stor	19	Brente helt op.
II ₃	¹⁾ 0,20	¹⁾ 0	0	Ingen	20	¹⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter lampeflammen.
III ₃	0,05	0,47	Meget	Stor	21	Brente helt op.
IV ₃	0,05	0,50	Meget	Stor	22	Brente helt op.
V ₃	²⁾ 0,30	²⁾ 0	0	Ingen	23	²⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter lampeflammen.
VI ₃	0,05	1,95	Nokså meget	Nokså stor	24	Brente helt op.
VII ₃	0,05	0,85	Nokså meget	Nokså stor	25	Brente helt op.

Tabell 6.

Prøve b) „fyrstikkprøven”.

Lakk-beteg-nelse	Anten-delses-tid i min.	Bren-netid i min.	A n m.
I ₃	0,10	0,40	Brente helt op.
II ₃	¹⁾ 0,38	¹⁾ 0	¹⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter fyrstikkflammen.
III ₃	0,09	0,41	Brente helt op.
IV ₃	0,09	0,36	Brente helt op.
V ₃	²⁾ 0,30	²⁾ 0	²⁾ Antendtes ikke. Kun merke etter fyrstikkflammen.
VI ₃	0,10	0,35	Brente helt op.
VII ₃	0,10	0,20	Brente helt op.

Resymé:

De foretatte forsøksresultater kan sammenfattes således:

1. De prøvede *nitrocelluloselakker* er *ytterst ildsfarlige* og dette bedres ikke merkbart selv etter forholdsvis lang tørretid. Disse lakker bør derfor *ikke* anvendes på innredningen i våre personvogner.

2. Den prøvede *acetylcelluloselakk* er *ikke ildsfarlig*. Desverre er denne lakk imidlertid så tynn at den ikke med et rimelig antall strøk dekker porene i treverk som følge av at acetylcellulosen er tungt opløselig i opløsningsmidlet. Av denne grunn er heller ikke denne lakk egnet for heromhandlede formål.

Imperial „Germ“

AUTOMOBILOLJER
DAMPCYLINDEROLJER
DYNAMOOLJER
KONSISTENTFETT

J. S. COCK, Oslo

ESTABLERT I OVER 36 AR
I OLJEBRANCHEN

BULLDOG

Tømmerforbindere

for sikker og økonomisk utførelse av
trekonstruksjoner som:

Broer	Brostillaser
Brotårner	Brodekker
Peleåk	Ibsrytere
Kraner	Transportanlegg
Lagerhus	Kaier
Sandsiloer	Puksiloer
Reparasjoner	Forsterkninger

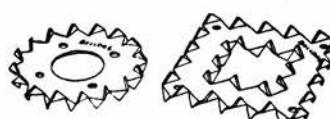
Énsidig tandede BULLDOG for tre-jernforbindelser. Runde, glatte BULLDOG stopskiver inntil $4\frac{1}{2}$ ". Store BULLDOG spærreskrunokler av stål.

Enefabrikant:

Ingeniør O. THEODORSEN

KIRKEGT. 8 - OSLO

Telf. 26 127. Tlgr.adr. „DOGBULL“

B E N S I N
P E T R O L E U M
S O L A R O L J E
F Y R I N G S O L J E
S M Ø R E O L J E R

NORSK BRÆNDSELOLJE A/S

P O R S E L E N S-
B E L Y S N I N G E R

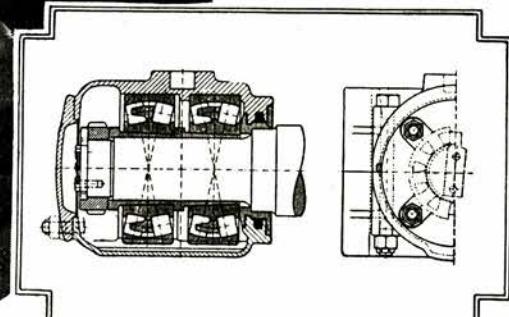
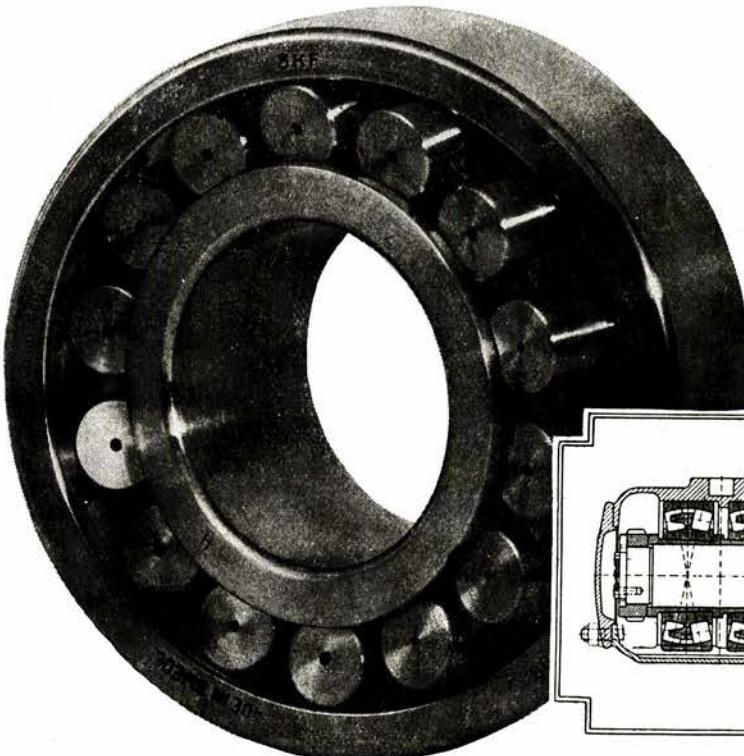
Pene, praktiske, billige
Mange modeller

—
N O R S K A R B E I D E
M E D N O R S K K A P I T A L

Forleng alltid vårt fabrikat

N O R S K T E K N I S K P O R S E L E N S A/S
FREDRIKSTAD

Ca. 170,000 (159,426 novbr. 1933) lev. lagerboxer forsynt med

SKF

Rullelager

For tunge belastninger er det sfæriske
SKF rullelageret
det rette lager

N O R S K K U L E L A G E R A K T I E S E L S K A P **SKF OSLO**

LOKOMOTIVTJENESTEN I OSLO, DRAMMEN, HAMAR, TRONDHEIM OG BERGEN DISTRIKT I TERMINEN 1932-33

Fra Statsbanenes kalkulasjonskontor.

Oversikten, der omfatter såvel personale som lok. og motorvogner bygger på de rapporter som innsendes for hver tur av den tjenestegjørende fører. Rapportene gir opplysning om løp, anvendt tid, timepenger og forbruk. Tog nr. lok. (m. vg.) nr. og tjenestegjørende personale påføres rapporten av føreren, forbruket av materialbetjenten og løp, anvendt tid og timepenger av distriktsadministrasjonen.

A. Personale.

1. ANVENDTE DAGSVERK

Et dagsverk er i det følgende lik 8 timer effektiv tid. Kfr. Hovedstyrets cirk. 331 § 3.

a. Anvendte dagsverk på lokomotiver, motorvogner, traktor og roterende sneploger.

De i terminen medgåtte dagsverk fordeler sig således:

Di-strikt	Antall dagsverk					
	Damplok.	Elek. lok.	Elek. m.vg.	Bensin m.vg.	Traktor Motor-tralle Rot. sneploger	Sum
Oslo	51 213,2	7 360,2	—	4 490,0	¹⁾ 5,0	63 068,4
Drm.	26 582,7	13 881,0	426,4	3 302,4	—	44 192,5
Hmr.	14 878,5	—	—	—	—	14 878,5
Thm.	18 801,4	—	—	3 571,2	²⁾ 32,5	22 405,1
Brg.	11 176,7	—	—	3 170,2	³⁾ 27,2	14 374,1
Sum	122 652,5	21 241,2	426,4	14 533,8	64,7	158 918,6

Fører (maskinist) tjeneste.

Oslo	51 213,2	7 360,2	—	4 490,0	¹⁾ 5,0	63 068,4
Drm.	26 582,7	13 881,0	426,4	3 302,4	—	44 192,5
Hmr.	14 878,5	—	—	—	—	14 878,5
Thm.	18 801,4	—	—	3 571,2	²⁾ 32,5	22 405,1
Brg.	11 176,7	—	—	3 170,2	³⁾ 27,2	14 374,1
Sum	122 652,5	21 241,2	426,4	14 533,8	64,7	158 918,6

Fyrbøter tjeneste.

Oslo..	48 663,0	2 978,9	—	—	—	51 641,9
Drm.	26 670,2	6 800,0	—	—	—	33 470,2
Hmr.	14 871,4	—	—	—	—	14 871,4
Thm.	18 779,6	—	—	—	—	18 779,6
Brg...	11 012,9	—	—	—	³⁾ 31,3	11 044,2
Sum	119 997,1	9 778,9	—	—	31,3	129 807,3

¹⁾ Tjeneste på motortralle.

²⁾ Tjeneste på traktor.

³⁾ Tjeneste på rot. sneploger.

Av den medgåtte tid faller 84 % på damplok., 11 % på elektr. lok. og 5 % på motorvogner.

Dagsverkene motsvarer en midlere arbeidsstyrke på ialt 922,3 mann fordelt således:

Oslo	366,,5	mann
Drammen	248,1	„
Hamar	95,1	„
Trondheim	131,6	„
Bergen	81,0	„

ekskl. tillegg for permisjon, sygdom og ubenyttede dagsverk.

Følgende prosenttall viser hvor meget den største og minste arbeidsstyrke pr. måned ligger henholdsvis over (+) og under (-) den midlere arbeidsstyrke i terminen.

Oslo	Drm.	Hmr.	Thm.	Brg.
+ 5,9 %	+ 4,8 %	+ 10,6 %	+ 10,3 %	+ 12,8 %
÷ 5,7 %	÷ 5,4 %	÷ 7,3 %	÷ 6,2 %	÷ 5,5 %

Den største arbeidsstyrke ligger således for Oslo og Drammen 5–6 % og for de øvrige distrikter 10–13 % over den midlere styrke i terminen.

b. Anvendte dagsverk til:

Beordrede reiser, reservetjeneste, oplæring, stalltjeneste, kjelvogntjeneste, diverse tjeneste, fordeler sig som vist i nedenstående tabell.

Det bemerkes at de opførte dagsverk i stalltjeneste er utført av førere, maskinister ved roterende ploger og fyrbøtere.

Reservetjenesten omfatter de dagsverk hvor personalet enten er beordret til å være tilstede på arbeidstedet uten å utføre noe arbeide eller er pålagt å holde seg hjemme (kfr. Hst. cirk. 331 § 3 punkt 6).

Diverse tjeneste omfatter dagsverk som f. eks.: Avløsning av lok.formenn under perm. og sykdom, møte i sykekassen, periodisk lægeundersøkelse etc.

Tjeneste	Antall dagsverk					
	Oslo	Drm.	Hmr.	T.hm.	Brg.	Sum
Beordrede reiser	442,0	498,7	257,4	312,8	132,3	1 643,2
Reservetjeneste	1305,5	1784,2	265,2	852,2	159,5	4 366,6
Oplæring	487,1	599,1	2,2	270,7	107,2	1 466,3
Stalltjeneste	550,0	58,2	32,8	51,0	2877,7	3 569,7
Kjelevogntjeneste	2550,9	5103,0	8,9	0,5	757,2	8 420,5
Diverse tjeneste	2642,5	501,0	221,5	5,4	730,6	4 101,0
Sum	7978,0	8544,2	788,0	1492,6	4764,5	23 567,3

De opførte dagsverk som gjelder gjøremål *utenom* tjeneste på lokomotiver og motorvogner representerer en midlere styrke på 75,3 mann der fordeler sig således:

Tjeneste	Antall mann i middell i termin 1932-33					
	Oslo	Drm.	Hmr.	Thm.	Brg.	Sum
Beordrede reiser ...	1,4	1,6	0,8	1,0	0,4	5,2
Reservetjen. ste ...	4,2	5,7	0,9	2,7	0,5	14,0
Oplæring	1,6	1,9	0,0	0,9	0,3	4,7
Stalltjeneste	1,8	0,2	0,1	0,2	9,2	11,5
Kjelvognstjeneste ..	8,2	16,3	0,0	—	2,4	26,9
Diverse tjeneste ...	8,4	1,6	0,7	0,0	2,3	13,0
Sum	25,6	27,3	2,5	4,8	15,1	75,3

Styrken er opført uten tillegg for permisjon, sykdom og ubenyttede dagsverk.

Den midlere personalstyrke i reservetjeneste, oplæring og diverse tjeneste regnet i % av anvendt midlere styrke i tjeneste på lok. og motorvogner (inkl. beordrede reiser) utgjorde i terminen:

Tjeneste	Antall %					
	Oslo	Drm.	Hmr.	Thm.	Brg.	mid. del —
Reservetjeneste	1,14	2,28	0,94	2,04	0,62	1,51
Oplæring	0,44	0,76	—	0,68	0,37	0,51
Diverse tjeneste	2,28	0,64	0,73	—	2,83	1,40
Sum	3,86	3,68	1,67	2,72	3,82	3,42

2. DEN MIDLERE ARBEIDSSTYRKE FORDELT PÅ FØRERE, FYRBØTERE, ASPIRANTER ETC.

De i avsnitt 1 nevnte gjøremål krevet ialt en midlere arbeidsstyrke på 997,6 mann ekskl. permisjon, sykdom og ubenyttede dagsverk. Herav var 459,0 førere, 457,9 fyrbøtere og resten 80,7 mann omfattet forskjellige stillinger, således aspiranter, pussere og for Bergen distrikt også maskinister og fyrbøtere ved roterende sneploger og verkstedsarbeidere.

Den distriktsvise fordeling fremgår avssammenstillingen:

Distrikt	Ant. mann i middell i term. 1932-33				
	Førere	Fyr. botere	Asp. etc.	Sum	
Oslo	185,5	183,2	20,4	392,1	
Drm.	125,5	118,2	31,7	275,4	
Hmr.	45,9	48,7	3,0	97,6	
Thm.	62,8	64,9	8,7	136,4	
Brg.	39,3	39,9	16,9	96,1	
Sum	459,0	457,9	8,7	997,6	

3. PROCENTVIS FORDELING AV DE PÅ LOK. OG MOTORVOGNER ANVENDTE DAGSVERK PÅ FØRERE, FYRBØTERE, ASPIRANTER ETC.

For terminen er funnet følg. tall:

Tjeneste	Stilling	Antall %					
		Oslo	Drm.	Hmr.	Thm.	Brg.	mid. del —
Fører på lok...	Fører	89,6	88,9	93,7	87,9	86,9	89,4
	Fyb.	10,4	11,1	6,3	12,1	13,1	10,6
Fyb. på lok. .	Fører	1,9	2,2	0,3	1,2	2,8	1,7
	Fyb.	87,1	83,6	93,6	84,9	78,9	86,0
	Asp. etc.	11,0	14,2	6,1	13,9	18,3	12,3
Motorvognfører	Fører	55,1	28,8	—	65,4	46,9	49,3
	Fyb.	44,9	71,2	—	34,6	53,1	50,7

4. DET EFFEKTIVE ANTALL FØRERE OG FYRBØTERE I MIDDELL I TERMINEN OG PR. 20. JUNI 1933. stilte sig således:

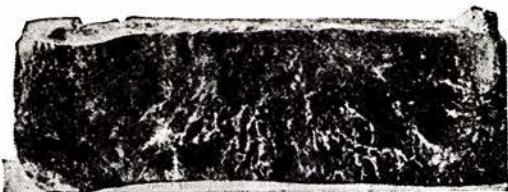
Distrikt	Effektivt antall					
	Førere		Fybøtere			
	Middel i terminen	Pr. 20. 6. 33	Middel i terminen	Pr. 20. 6. 33		
Oslo	217,2	211	214,0	214		
Drm.	150,9	144	140,0	140		
Hmr.	55,5	53	59,3	58		
Thm.	75,8	72	78,0	76		
Brg.	45,5	45	46,9	46		
Sum	544,9	525	538,2	534		

5. UTNYTTELSE AV FØRERE OG FYRBØTERES DISPONIBLE DAGSVERK I TERMINEN.

Resultatet av distriktenes bestrebelsel i terminen for å utnytte sine førere og fyrbøtere er sammenfattet nedenfor:

Tjeneste etc.	Antall % av disponibele dagsverk					
	Oslo	Drm.	Hmr.	Thm.	Brg.	mid. del —
<i>Førere.</i>						
Lok.- og motorvognjen..	82,3	80,0	80,7	80,4	80,8	81,1
Beordrede reiser etc. ...	3,1	3,2	2,0	2,4	5,5	3,1
Permisjon	5,6	5,0	4,4	4,6	4,9	5,1
Sykdom	3,5	5,0	3,8	3,1	3,3	3,9
Ubenyttede dagsverk ...	5,5	6,8	9,1	9,5	5,5	6,8
<i>Fybøtere.</i>						
Lok.- og motorvognjen..	79,2	79,8	80,0	79,8	77,9	79,4
Beordrede reiser etc. ...	7,8	4,6	2,2	3,4	7,2	5,7
Permisjon	5,8	5,2	4,5	4,3	5,2	5,2
Sykdom	2,6	3,0	4,2	2,1	3,2	2,8
Ubenyttede dagsverk ...	4,6	7,4	9,1	10,4	6,5	6,9

1) Herav er 3,5 % av tjenesten utført av fyrb. ved rot. pløger.

Teglsten som den ekte husson har frengt
sig igjennem.

Soppskader

er smittsom sygdom

som koster landet millioner av kroner hvert år. Den enkelte hus-eiers tap kan gå op i tusener. —

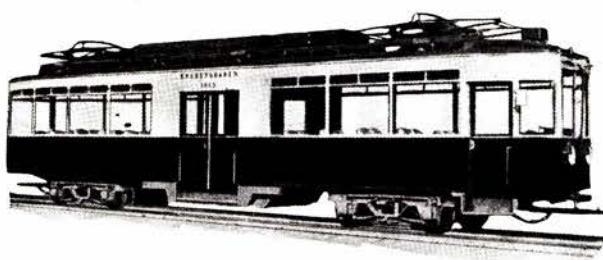
Drep soppen med

CARBOMAL 39

Leveres i grønn og brun farve samt farveløs

AKTIESELSKABET FJELDHAMMER BRUG — OSLO

A/S SKABO JERNBANEVOGNFABRIK

Motorvogn for Ekebergbanen

SKØYEN PR. OSLO

Grunnlagt 1864

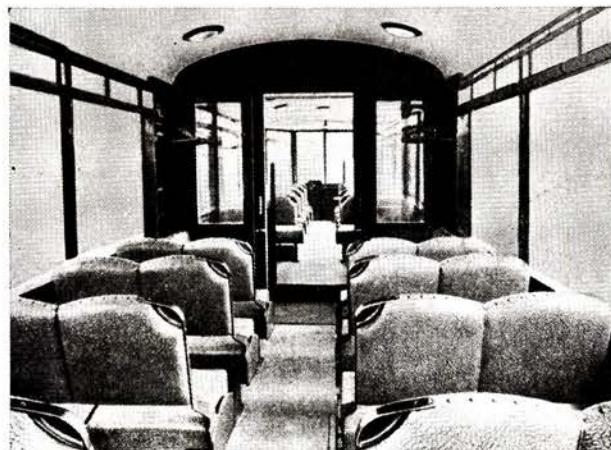
Sølvmedalje
Kristiania 1880

Gullmedalje
Kristiania 1883

Æresdiplom Jubilæumsutstillingen 1914
(høieste udmerkelse)

**Jernbane- og sporveis-
materiell**

Biler og bilkarosserier

Bædrene **BB** Bæaathen
TELEFON 73 302 MALMØGT. 1, OSLO

Fabrikk for norsk installasjonsmateriell

VÅR KATALOG TILSTILLES PÅ FORLANGENDE

Rausoss
Ammunisjonsfabrikker

Staalstøpegods

PLATER OG BOLT

av kobber og messing

TH. BULL

Telefoner 24364 - 23747
Telegramadr. „L L U B“

OSLO

METALLER - STÅL - VERKTØI

Manzel's Smøreapparater
Kasenit's Herdepulver
Hänni's Thermometere for kjøleanlegg

A/s RODELØKKENS MASKINVERKSTED & JERNSTØPERI

Leverandør av:

Sporveksler, sporkryss etc. Veibomanlegg. **Sikrings-**
og signalmateriell. Bro-glideskjøter. Skinneklem-
mer, Strekkbolter. **Åk** etc. for elektriske ledninger

De ubenyttede dagsverk for førere og fyrbøtere utgjorde således henholdsvis 6,8 og 6,9 % av de disponibele dagsverk i terminen svarende til en samlet lønnsutgift av 330 000 kr. pr. år.

6. FØRERE OG FYRBØTERES TJENESTELEDIGHET I TERMINEN.

Fravær på grunn av *permisjon* eller *sykdom* i antall dage i middell. pr. mann fremgår av følgende sammenstilling:

Distrikt	Ord. perm.		Ekstra perm.		Sykdom		Sum	
	Førere	Fyrb.	Førere	Fyrb.	Førere	Fyrb.	Førere	Fyrb.
Oslo	17,4	17,9	0,2	0,1	10,8	8,0	28,4	26,0
Drm. ...	15,1	15,8	0,7	0,6	15,8	9,4	31,6	25,8
Hmr. ...	13,2	13,5	0,4	0,7	11,8	13,1	25,4	27,3
Thm. ...	13,6	13,3	0,7	0,2	9,7	6,5	24,0	20,0
Brg.	14,7	15,7	0,6	0,5	10,5	10,1	25,8	26,3

I dagene inngår ikke søndager.

**7. FØRERES OG FYRBØTERES KJØRTE KM I MIDD
DELL, PR. 8 TIMERS DAG**

I 4de kvartal i terminen var den tilbakelagte distanse pr. disponibelt dagsverk for førere og fyrbøtere som opført i tabell 7.

Tabell 7.	Distrikt	Antall km	
		Fører	Fyrb.
Oslo		89,0	83,2
Drm.		96,6	87,0
Hmr.		120,2	118,8
Thm.		101,2	97,4
Brg.		98,2	94,6

8. LØNNSUTGIFTER OG DISSES FORDELING

De samlede lønnsutgifter til lokomotiv- og motorvognbetjening (J. 301—14) utgjorde i terminen ialt 6 137 134 kr. som fordelte sig således:

Oslo	2 426 496	kr.
Drammen	1 699 230	„
Hamar	612 318	„
Trondheim	853 015	„
Bergen	546 075	„

I beløpene er inkludert timepenger og jernbanens bidrag til pensjonskasse, husleie og bekledning.

a. Fordeling av lønnsutgiftene på lok.- og motorvognstjeneste, beordrede reiser etc.

Deles utgiftene på de i foregående avsnitt angitte dagsverk ekskl. kjelvogntjeneste (der i regnskapet belastes konto J. 245) fåes:

Tjeneste	Lønnsutgifter i kroner					
	Oslo	Drm.	Hmr,	Thm.	Brg.	Sum alle distrikter
Lok.- og motorvogntjeneste	2 316 884	1 627 133	596 691	823 191	471 709	5 835 608
Beordrede reiser	8 907	10 448	5 163	6 252	2 455	33 225
Reservetjeneste	26 378	37 381	5 319	17 034	2 960	89 072
Oplæring	9 836	12 552	44	5 411	1 989	29 832
Stalltjeneste	11 109	1 219	658	1 019	53 404	67 409
Diverse tjeneste	53 382	10 497	4 443	108	13 558	81 988
Sum	2 426 496	1 699 230	612 318	853 015	546 075	6 137 134

Til gjøremål utenom tjeneste på lokomotiver og motorvogner medgikk således til lønninger ca. kr. 300 000.— eller ca. 5 % av de samlede lønnsutgifter.

b. Fordeling av lønnsutgifter på toggang og skiftning vil fremgå av følgende sammenstilling:

Distrikt	Beløp i kroner		
	Trafikktag	Skiftning	Arb.tog
Oslo	1 469 523	936 124	20 849
Drammen	1 119 074	556 757	23 399
Hamar	458 864	143 378	10 076
Trondheim	555 659	265 607	31 749
Bergen	426 152	95 772	24 151
Sum	4 029 272	1 997 638	110 224

Av de samlede lønnsutgifter faller 32.6 % på skiftning eller utregnet distriktsvis tåles:

Oslo	38,6 %
Drammen	32,8 %
Hamar	23,4 %
Trondheim	31,1 %
Bergen	17,5 %

c. Fordeling av lønnsutgiftene på de forskjellige togslag og trekkraftaggregater

På omstående side er opført utgifter i   re til lok.- og motorvognbetjening.

*Utgifter i øre til lok.- og motorvognbetjening: 1) pr. togkm og 2) pr. lok. (mvg.) km i 4. kvartal
i terminen 1932—33:*

Togslag	Oslo				Drammen				Hmr.	Thm.	Bergen	
	Damplok.	El.lok.	Bensinvg.	Damplok.	El.lok.	El.mvg.	Bensinvg.	Damplok.	Damplok.	Bensinvg.	Damplok.	Bensinvg.
<i>Bredt spor.</i>												
Hurtigtog	1)	20,1	28,1		31,9	12,6			19,4	20,0		24,7
	2)	19,5	25,9		31,8	12,0			19,0	19,6		24,0
Persontog	1)	28,1	23,3	15,8	31,1	14,0		18,4	22,8	25,7	14,4	28,8
	2)	27,3	22,4	15,7	30,0	13,7		18,3	22,5	25,5	14,0	28,3
Forstadttog	1)	43,9	18,3			16,0	15,8			50,7	21,1	60,5
	2)	42,7	16,7			15,9	15,8			50,7	21,1	60,0
Blandet tog	1)	37,0	52,0		33,5	32,3			25,1			30,8
	2)	35,4	52,0		33,5	32,3			24,8			29,7
Godstog	1)	48,1	81,5		48,9	39,8			31,5	31,2		40,4
	2)	45,1	50,4		44,4	37,5			30,8	30,7	18,1	40,3
Skiftning	1)	56,7	57,8		61,0	59,8		24,7	54,6	57,1		60,0
	2)	56,2	57,8		61,0	59,8		24,7	54,6	57,1		60,0
<i>Smalt spor.</i>												
Persontog	1)				27,3			15,8	16,8	22,6	12,7	
	2)				26,6			15,4	16,3	21,9	12,7	
Godstog	1)				42,8				26,2	36,2		
	2)				38,2				26,1	31,0		
Skiftning	1)				59,3				55,8	15,3		
	2)				59,3				55,8	57,8		

Tabellen gir en verdifull oversikt over hvilke personalutgifter de oppsatte tjenestelister for lok.personalet i det enkelte distrikt har ført til, sammenlignet med distriktsene førørig.

I drift 80,0 % og 64,7 %

Hensatte 13,3 % og 28,7 %

I verksted 6,7 % og 6,6 %. (Hovedrevisjon og stor maskinreparasjon.)

B. Lokomotiver og motorvogner.

1. DISTRIKTSVIS FORDELING AV LOK. OG MOTORVOGNER

Damplokomotiver.

De 5 større distrikter disponerte i terminen ialt 381,4 bredspørte og 51,5 smalsporde lokomotiver. Herav var henholdsvis:

Av nedenstående sammenstilling vil fremgå hvorledes lokomotivene gruppevis var fordelt på de enkelte distrikter:

Antall lokomotiver.

Di- strikt	Væt damplok.								Overheter lok.								Sum				
	Tvilling				Compound				Tvilling				Compound								
	I drift	Hen- satte	I v.sted	Sum	I drift	Hen- satte	I v.sted	Sum	I drift	Hen- satte	I v.sted	Sum	I drift	Hen- satte	I v.sted	Sum	I drift	Hen- satte	I v.sted	Sum	
<i>Bredt spor.</i>																					
Oslo..	23,2	7,4	0,4	31,0	4,0	9,0	—	13,0	84,8	3,8	6,6	95,2	17,6	—	1,4	19,0	129,6	20,2	8,4	158,2	
Drm.	14,0	2,2	0,8	17,0	5,7	8,5	0,4	14,6	29,5	—	1,8	31,3	4,8	—	0,2	5,0	54,0	10,7	3,2	67,9	
Hmr.	5,6	1,4	—	7,0	1,6	5,0	0,4	7,0	15,9	—	1,1	17,0	14,3	0,4	2,3	17,0	37,4	6,8	3,8	48,0	
Thm.	4,4	4,0	0,6	9,0	11,6	4,0	0,4	16,0	17,4	0,5	3,6	21,5	16,5	—	1,5	18,0	49,9	8,5	6,1	64,5	
Brg...	3,3	—	0,7	4,0	0,6	2,2	—	2,8	23,0	2,2	2,8	28,0	7,2	—	0,8	8,0	34,1	4,4	4,3	42,8	
	Sum	50,5	15,0	2,5	68,0	23,5	28,7	1,2	53,4	170,6	6,5	15,9	193,0	60,4	0,4	6,2	67,0	305,0	50,6	25,8	381,4
<i>Smalt spor.</i>																					
Drm.	9,1	5,7	0,7	15,5	6,2	2,4	0,4	9,0	6,3	—	1,0	7,3	—	—	—	—	21,6	8,1	2,1	31,8	
Thm.	2,0	1,0	—	3,0	4,3	5,0	0,7	10,0	5,4	0,7	0,6	6,7	—	—	—	—	11,7	6,7	1,3	19,7	
	Sum	11,1	6,7	0,7	18,5	10,5	7,4	1,1	19,0	11,7	0,7	1,6	14,0	—	—	—	—	33,3	14,8	3,4	51,5

KABEL

*Forlang „SKG“s
fabrikat. Fåes
gjennem alle
grossisfer i branchen*

Standard Telefon og Kabelfabrik A/S

(tidl. A/S Skandinavisk Kabel- og Gummifabrik)

POSTBOKS 749

Ledningsfabrikk og Blykabelverk

OSLO

600 watt på vippeten

med

Delta

nye magasinkomfyr.

Eneste komfyr med dampfjerner!

75 kg.s kraftig, isolert magasin med regulerbar varme-avgivning. Rummelig nikkelforet stekeovn, emaljert frontramme rundt stekeovnsåpningen. Stort varmeskap, høiwatts kokeplate. Delikat lysegrå utførelse. Rømelige avbetalingsvilkår.

Pris fra kr. 325.—

Fabrikant: A.S National Industri

Wolf, Janson & Skavlan ^{A/s}

OSLO

Telegr.adr. „Wolfram“

Centralbord 15 710

Skinner
Stålspundvegg
Rør og armatur
Maskiner
Glass

VIR-lampen

anerkjendt
i Norge
gjennem
10 år - -

Generaldepot:

EILIF BACHE

KONGENS GATE 15, OSLO

Telf. 22868

TRIKOTASJE

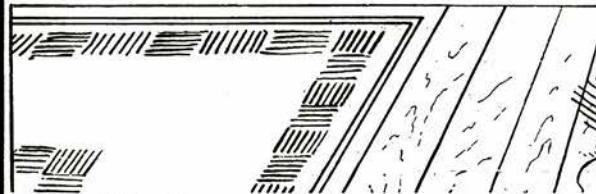
for voksne og barn, i ull og bomull
i mange fasonger og kvaliteter

Figgjo
NORSK FABR.

En garanti for gode varer

^{A/s} DE FORENEDE ULDVAREFABRIKER

DEN LØVEMERKEDE VARIG-LAKK

Linoleum

Plank

For
alleslags
golv

Parkett

Elektriske lokomotiver.

Oslo og Drammen disponerte ialt i terminen 38,0 lok. herav i Oslo 11 og Drammen 27 lok. Av disse var henholdsvis:

I drift	94,6 % og 91,1 %
Hensatte	0 % og 3,7 %
I verksted	5,4 % og 5,2 %

Elektriske motorvogner.

Drammen disponerte ialt i terminen 3 vogner.

Bensinmotorvogner.

De 5 større distrikter disponerte ialt i terminen 27 bredsporte og 7 smalsporde vogner. De var fordelt således:

Distrikt	Bredt spor		Smaut spor
	Litra Cm	Litra Cm	Litra Cm
Oslo	10,0		
Drammen	5,0		4,0
Trondheim	6,0		3,0
Bergen	1,0	5,0	
Sum	22,0	5,0	7,0

2. LOKOMOTIVER OG MOTORVOGNERS MIDLERE LØP I TERMINEN

Damplokomotiver.

Det midlere løp pr. lok. i drift for de omhandlede distrikter var i terminen for bredt og smalt spor henholdsvis 41 857 km og 40 363 km. For de enkelte distrikter var det midlere løp:

Distrikt	Antall km.					
	Våtdamplok.		Overheter lok.		Midlere løp pr. distrikt	
	Tvill.	Comp.	Tvill.	Comp.		
<i>Bredt spor.</i>						
Oslo	40 310	21 636	42 474	53 999	43 009	
Drammen	25 769	20 420	41 504	53 233	36 242	
Hamar	34 903	38 419	54 400	60 817	53 251	
Trondheim	34 734	31 109	40 158	52 771	41 747	
Bergen	19 790	30 100	32 728	47 356	34 041	
Midlere løp	33 853	26 684	41 868	54 425	41 857	
<i>Smalt spor.</i>						
Drammen	27 886	29 974	78 082	—	43 124	
Trondheim	9 697	44 651	37 223	—	35 248	
Midlere løp	24 625	35 803	59 224	—	40 363	

Det midlere løp i terminen var for:

Elektr. lok.

i Oslo 76 758 km og i Drm. 75 655 km pr. lok. i drift.

Elektr. motorvogner

25 176 km pr. disponert vogn.

Bensinmotorvogner

bredt og smalt spor henholdsvis 54 430 km og 57 469 km pr. disponert vogn.

For de enkelte distrikter er funnet følgende midlere løp:

Distrikt	Antall km.		
	Bredt spor		Smalt spor
	Litra Cm	Litra Cm	Litra Cm
Oslo	31 475		
Drammen	38 604		62 184
Trondheim	54 417		51 182
Bergen	109 533	46 177	
Midlere løp	56 306	46 177	57 469

3. DISTRIKTSVIS ANVENDELSE AV DE FORSKJELLIGE TYPER AV DAMPLOKOMOTIVER I FORSKJELLIGE TOGSLAG

I den viste sammenstilling for 4. kvartal er løpet i et togslag oppført i % av det samlede løp for vedkommende type i distriktet. Løp under 1 % er ikke oppført.

Type	Distrikt	Ht.	Pt.	Ft.	Bt.	Gt.	Skifting	Arb.tog Strydn. Prøvekjør.	Ledig
<i>Bredt spor.</i>									
7	O						100,0		
"	B						100,0		
9	O	98,7			1,3				
"	H	85,7			2,3	10,5			
11	O	20,9	1,5		4,5	46,8	26,3		
"	T	17,2	20,9		1,6	59,5			
12	O	5,7					94,2		
13	"	54,0	45,7						
15	"	15,8			27,3	52,5			
"	H			18,2	60,7	19,4	1,2		
"	T	54,1	1,0		26,1	15,8	1,4	1,5	
16	O	97,6							
18	"	1,2	28,3	22,0	8,4	15,2	21,2	3,1	
"	D	47,0			26,0	12,6	13,3		
"	H	1,6			8,1	66,9	22,2		
"	T	36,1	1,8			31,5	29,5		
"	B	5,8	55,6		19,3		5,5	12,4	
19	T					86,3	13,7		
20	O	4,3	77,0				17,7		
"	D	73,7				15,3	9,1	1,8	
"	H	1,1			90,1		8,8		
"	T	60,0	18,8			1,9	19,2		
21	O	25,0	1,7	5,3	40,9	24,5	2,1		
"	D	17,9		57,4	3,6	19,5		1,3	
"	T	59,9	4,2		15,3	18,4	2,0		
22	D				64,0	35,7			
"	H				85,2	14,6			
23	O				2,9	96,8			
"	D	14,7			39,4	43,5	2,7		
"	T					97,8			
24	O	3,2		28,7	32,1	33,6	2,4		

Type	Distrikt	Ht.	Pt.	Ft.	Bt.	Gt.	Skiftning	Arb.tog Sneryd. Prøvekjør.	Ledig
<i>Bredt spor.</i>									
24 D 56,4 41,8 1,2									
” H							84,9	14,2	
25 O							1,7	96,9	
” D							1,1	98,3	
” H								99,8	
” T							4,2	95,3	
” B		10,9	3,4					85,6	
26 O	47,4	47,1	1,4					2,3	
” H	46,3	2,7			6,7	38,4	5,1		
” B	57,3	14,6			10,7	1,6	7,7		
27 O	18,7	56,1			11,8	3,4	9,3		
” H	45,7	1,8			37,1	8,6	6,5		
28 O						47,7	45,8		
29 ”							79,7	19,9	
30 ”	68,5	28,4					1,0	1,2	
” D	22,7	52,6			12,4	3,9	7,8		
” H	38,3	24,1			28,7	2,2	2,9		
” T	62,3	27,6	1,0			5,7	2,1		
31 O	52,4	13,7	1,5	14,3	11,8	4,4			
” D	6,1	47,7				32,9	12,4		
” T		5,9	1,4			83,0	8,0		
” B	76,2	2,4			1,6	9,0	5,7		
32 O	19,9	63,3					16,1		
” D		36,8				29,4	32,0		
” H					33,9	34,4	30,6		
” T	1,1	21,9	2,4			17,9	48,9		
” B		8,4	69,8		8,9		12,4		
33 D						89,6	7,9		
” T						80,5	19,5		
” B						90,9	7,6		
34 O		2,7	72,6	1,8	11,8	10,8			
39 B						99,0			
40 O						1,1	95,4		
42 ”							100,0		
43 ”							100,0		
45 ”		2,1	89,0				6,7		
46 ”		1,2	1,8		1,7	10,5	75,6		
47 ”						86,8	13,1		
<i>Smalt spor.</i>									
5 D		84,7					14,8		
13 ”		88,7				8,8	1,4		
15 ”						49,1	50,3		
16 T		3,8				6,8	84,8		
23 D		90,8					8,1		
” T		39,4				48,2	10,8		
26 ”		44,2				38,5	3,7		

4. OM ANVENDELSE AV DAMPLOK. I RUTEMESSIG MOTORVOGNDREVNE TOG

Damplokomotivenes løp i disse tog i % av det samlede løp i turnussen i person- eller forstadstog utgjorde i terminen 16,9 %. Løp i assistanse, ledig kjøring, prøvekjøring etc. er da ikke medregnet.

For de enkelte distrikter stilte forholdet sig således:

Måned	Antall %					
	Bredt spor		Smalt spor		I mid- del pr. måned	
Oslo	Drm.	Thm.	Brg.	Drm.	Thm.	
1932.						
Juli	29,2	0,7	43,5	18,8	6,5	23,2
August	12,3	0,3	35,0	30,9	2,0	23,5
September	12,8	5,5	27,5	9,2	7,7	26,4
Oktober	24,0	10,3	9,4	11,7	6,9	15,0
November	24,7	9,2	4,2	22,8	2,0	12,7
Desember	22,0	7,6	3,6	15,6	0,3	20,0
1933.						
Januar	28,3	5,3	7,3	44,2	0,8	19,6
Februar	26,4			5,5	13,3	30,8
Mars	31,1	7,2	12,0	19,2	6,8	18,9
April	20,1	4,7	16,4	26,0	7,3	36,1
Mai	10,6	3,0	19,1	12,6	5,3	2,6
Juni	13,9	4,8	33,6	16,5	20,0	10,6
I middel pr. år ...	21,0	5,0	18,4	20,1	5,5	18,4

5. LOKOMOTIVERS OG MOTORVOGNERS MIDLERE LØP, BRENSEL- OG STRØMFORBRUK OG FORBRUKNUTGIFTER FORDELT PÅ DE ENKELTE TYPER

Damplokomotiver.

Av nedenstående sammenstilling vil utnyttelsen av de forskjellige typer distriktsvis fremgå av tallene i rubrikkene „Km pr. lok.” (i drift). Disse tall vil yde en verdifull støtte i arbeidet for bedre utnyttelse av våre lok. typer.

Fouten kullforbruk gir sammenstillingen også beskjed om forbruksutgiftene. De på kontiene J 340—346 første beløp er fordelt i forhold til medgått kvantum kull for de enkelte typer i distriktet. Feilen ved en slik fordeling blir ubetydelig.

Ved å sammensholde denne opgave med typenes bruk i de forskjellige togslag kfr. avsnitt B punkt 3. vil man lettere kunne vurdere forbrukstallene.

Lok. type	Distrikt	Antall lok. i drift	Km pr. lok.	Kull-forbruk kg pr. lok.-km	Forbruksutg. øre pr. lok.-km
-----------	----------	---------------------	-------------	-----------------------------	------------------------------

Våtdamplokomotiver, bredt spor.

7 T	O	5,0	36 714	3,3	7,6
7 ”	B	0,7	13 704	2,9	8,6
9 ”	O	2,0	41 996	9,7	22,3
9 ”	D	1,0	21 076	9,6	24,3
9 ”	H	3,6	29 694	8,3	21,6
11 C	T	1,0	20 484	7,5	15,8
12 T	O	1,0	61 569	5,6	12,9
12 C	”	1,7	21 464	9,2	21,2
13 ”	”	0,1	1 000		
13 ”	B	0,6	3 010	8,9	26,2

ALT
i
Bygningsartikler
og
Farvevarer

THIIS & CO. A/s

Vestbanens Farvehandel A/s

Vis à vis Vestbanen!!

Centralbord: 25 877

GUMMIFABRIKEN NATIONAL A/s

Telefoner 12897 - 21017

OSLO

Telegr.adr. „Rubber“

Spesialfabrikk for tekniske gummivarier, såsom utvaskningsslanger for koldt og varmt vann. — Dampslinger samt andre spesialslinger. Leverer alle slags pakninger og annet materiell for jernbanene.

OSLO MATERIALPRØVEANSTALT

autorisert til bruk for det offentlige

Mekaniske og kjemiske undersøkelser av sand, cement, kalk, teglsten, natursten, stål, metaller, vann, oljer, papir, tøier m. m.

Vanngjennemgangsprøver med betong. Bestemmelse av blandingsforhold i betong. Metallografiske undersøkelser. Bestemmelse av bruddårsaker.

A/s HEIDENREICH & Co. LTD.

RØRHÅNDDEL

OSLO

RØR - ARMATUR - SLANGER
VARME- OG SANITÆRUTSTYR

A/s EIDSFOS VERK

*Kaminer,
ovner og
komfyrer*

i moderne og
vakre mønstre

Pat. ensidige
SNEPLOGER

Leverandør av godsvogner til Norges Statsbaner

Tjæreprodukter

Maling og lakker

Nordiske Destillationsverker A/s

OSLO

Kivron

Ildsikre bygningsplater

Approbert av Arbeidsdepartementet, Brandkassen og Bygningsmyndighetene.

Hovedrepresentant:

A/s OSLO MØRTELVERK

Mineralit

Puss og maling.

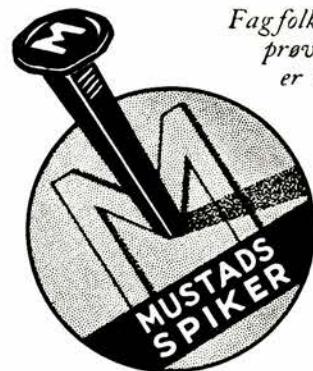
Gullmedalje Trøndelagsutstillingen 1930.

NORSKE OPFINDELSER
NORSKE PRODUKTER

Mineralit fabrikeres kun av

A/s OSLO MØRTELVERK

Fagfolk som har
prøvet den —
er begeistret!

MUSTADS NYE SPIKER

Prøv vår nye forbedrede
bygnings- og skibsspiker!
Den koster det samme som
almindelig spiker, — men er
meget bedre!

O. MUSTAD & SØN

Lok. type	Distrikt	Antall lok. i drift	Km pr. lok.	Kull-forbruk kg pr. lok.-km	Forbruksutg. øre pr. lok.-km
15	C	O	1,0	30 873	8,9
15	"	T	2,7	34 155	8,3
16	"	O	1,2	15 900	9,2
18	"	D	0,4	1 930	11,4
18	"	T	1,0	18 202	12,7
19	"	"	0,9	47 954	14,8
20	"	D	2,0	26 416	10,0
20	"	H	1,0	43 151	10,3
20	"	T	1,0	33 934	8,9
21	"	D	2,0	19 846	10,5
21	"	T	5,0	30 574	9,2
22	"	H	0,6	30 532	17,2
23	T	O	7,0	38 270	6,3
23	"	D	1,6	41 046	11,6
23	"	T	1,4	32 599	8,1
24	C	D	1,3	17 768	15,6
25	T	O	4,7	39 283	6,0
25	"	D	10,4	26 348	8,1
25	"	H	2,0	44 280	7,8
25	"	T	3,0	35 730	7,1
25	"	B	2,6	21 428	6,7
42	"	O	1,0	47 735	5,2
43	"	"	2,5	42 304	5,8

Lok. type	Distrikt	Antall lok. i drift	Km pr. lok.	Kull-forbruk kg pr. lok.-km	Forbruksutg. øre pr. lok.-km
30	T	T	0,9	17 443	16,7
30	C	O	4,6	57 390	12,3
30	"	D	2,8	63 452	13,4
30	"	H	4,9	70 648	10,7
30	"	T	8,3	55 141	11,9
31	T	B	3,5	32 013	16,2
31	C	O	5,4	52 191	15,0
31	"	D	2,0	38 926	17,1
31	"	T	7,2	53 092	13,7
31	"	B	6,2	50 047	13,8
32	T	O	5,7	41 211	15,2
32	"	D	3,0	24 799	16,3
32	"	H	2,0	25 890	15,2
32	"	T	3,1	16 288	12,3
32	"	B	5,3	25 669	16,8
33	"	D	5,6	43 149	19,3
33	"	T	2,4	55 648	14,4
33	"	B	4,6	33 842	15,8
33	"	O	3,2	39 021	14,4
39	"	B	2,7	30 991	20,9
40	"	O	2,0	51 467	5,7
45	"	"	4,5	61 389	13,8
46	"	"	1,8	26 793	14,0
47	"	"	2,2	49 720	15,9

Overheterlokomotiver, bredt spor.

11	T	O	1,0	32 367	9,7	22,3
13	"	"	2,0	72 116	8,4	19,3
15	"	"	2,0	29 536	10,5	24,2
15	"	H	2,0	34 487	9,8	25,5
15	"	T	2,5	42 678	7,6	16,0
15	C	H	1,6	8 040	10,2	26,5
18	T	O	15,6	34 566	13,3	30,6
18	"	D	4,2	50 755	11,7	29,6
18	"	H	2,0	49 409	13,4	34,8
18	"	T	1,0	22 858	13,5	28,5
18	"	B	1,9	42 042	10,8	31,8
20	"	O	1,6	44 411	13,8	31,8
20	"	D	0,8	53 044	13,4	33,9
21	"	O	14,5	34 638	11,9	27,4
21	"	D	4,0	42 026	11,0	27,8
21	"	T	7,5	49 323	9,2	19,4
21	C	"	1,0	30 313	8,2	17,3
22	T	D	1,0	15 574	14,5	36,7
24	"	O	5,0	36 403	15,9	36,6
24	"	D	4,0	31 289	13,1	33,2
24	C	H	1,0	27 369	16,7	43,4
25	T	O	1,6	46 548	6,3	14,5
25	"	D	2,7	35 450	6,5	16,5
25	"	B	1,0	33 164	6,2	18,3
25	"	"	4,0	38 063	13,4	39,5
26	C	O	7,5	53 231	14,2	32,7
26	"	H	6,8	71 070	12,8	33,3
26	"	B	1,0	30 673	13,1	38,6
27	T	O	12,3	51 850	10,2	23,5
27	"	H	3,7	55 046	8,8	22,9
28	"	O	2,0	32 811	20,0	46,0
29	"	"	3,0	51 152	21,3	49,0
30	"	"	4,8	50 766	13,0	29,9
30	"	D	4,2	59 092	13,7	34,7
30	"	H	6,2	71 245	12,7	33,0

Våtdamplokomotiver, smalt spor.

4	T	D	0,3	1 780	3,9	9,9
5	"	"	5,3	16 414	5,3	13,4
12	C	"	0,5	59 992	5,4	13,7
13	"	"	2,8	18 566	7,0	17,7
15	T	"	3,5	47 549	7,6	19,2
16	"	T	2,0	9 697	8,5	17,9
23	C	D	2,9	35 813	7,9	20,0
23	"	T	4,3	44 651	8,4	17,7

Overheterlokomotiver, smalt spor.

23	T	D	6,3	78 082	7,0	17,7
23	"	T	3,4	42 374	6,4	13,5
26	"	"	2,0	23 468	8,4	17,7

De elektriske lokomotiver og motorvogners

tilsvarende middeltall i terminen var:

Type	Distrikt	Ant. lok. (mvgs.) i drift	Km. pr. lok.(mvgs.)	Strømforbruk pr. lok.(mvgs.) km. i KWh	Forbruksutg. pr. lok. (mvgs.) øre
<i>Lokomotiver.</i>					
1	Drm.	22,8	73 710	7,704	48,8
2		1,8	100 290		
<i>Motorvogner.</i>					
2	Drm.	1)3,0	25 176	4,872	30,8

Forbruksutgiftene omfatter beløp ført på kontiene J 351—353 (forbrukssaker) og J 354—374 (elektriske ledningsanlegg). Utgiftene er for alle de større lok. og motorvognene fordelt i forhold til strømforbruket. Motorvognenes strøm-

1) Antall disponerte vogner.

forbruk er utregnet under forutsetning av et midlere strømforbruk av 65 watt-timer pr. brutto tonnkm, en vekt av togmateriellet = 71 tonn og en plassutnyttelse av 30 %.

Bensinmotorvognenes

midlere løp osv. var i terminen:

Motorvg.		Distrikt	Ant. motorvg.	Ant. mvg.km pr. vogn	Ant. akselkm pr. mvg.km	Bensinforbruk i dcl.		Forbr. utg. pr. mvg.km	Øre
litra	type					pr.	pr. aksel-km		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<i>Bredt spor.</i>									
Co-m	1	Brg.	2	30 390	4,13	8,4	2,0	14,7	
"	3	"	3	56 698	5,85	16,3	2,8	29,4	
Cm	1	Oslo	3	49 896	2,01	5,2	2,6	9,6	
"	13	"	4	65 047	2,35	4,6	2,0	8,0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Cm	13	Drm.	3	39 615	2,46	5,6	2,3	9,0
"	13	Thm.	3	63 358	3,57	7,5	2,1	12,7
"	13	Brg.	1	109 533	2,00	4,0	2,0	6,9
"	14	Oslo	3	66 604	2,87	8,3	2,9	13,6
"	14	Drm.	2	37 089	2,53	8,0	3,2	13,3
"	14	Thm.	3	45 475	3,31	10,4	3,1	18,1

Smalt spor.

Cm	1	Drm.	4	62 184	3,47	4,6	1,3	7,4
"	1	Thm.	3	51 182	4,75	4,7	0,9	7,7

Forbruksutgiftene omfatter de på kontiene J 380—384 førte beløp.

PRØVNING AV BETONGFUGER OG FORSKJELLIGE SAMMENSETNINGER AV BETONG

Forsøk utført ved Statsbanenes Brokontor.

Meddelt av avdelingsingenør Rolf Nicolaisen.

I. Prøvning av betongfuger.

En sak av stor betydning for jernbanens betongbyggverk er spørsmålet om, på hvilken måte *støpefuger* bør behandles, når ny betong støpes mot eldre avbundet og herdnet betong for å opnå best mulig sammenheng i disse fuger. Til belysning av dette spørsmål blev der omtrent samtidig med utførelsen av de tidligere omtalte pussprøver (se Meddel. N. S. B., nr. 6 1933, s. 119) støpt og prøvet en del bjelker med og uten støpefuge.

Samtidig med disse første blev der også foretatt en del andre forsøk med *beton* av forskjellige sand- og pukksorter almindelig anvendt ved Hovedbanen. Disse forsøk blev delvis utført som parallelforsøk, idet man samtidig prøvet bøinings- og terningsfasthet. Teringene blev prøvet ved Oslo Materialprøvningsanstalt.

Forsøkene blev utført på Strømmen stasjon under Brokontorets ledelse og de dermed forbundne utgifter blev i det vesentlige båret av Oslo distrikt. Dessuten blev av Oslo distrikt innkjøpt en 5-tonns prøvemaskin for betongbjelker levert av Chemisches Laboratorium für Tonnindustrie, Berlin. Den daglige ledelse av prøvningene var overdratt ingenør Fiskaa ved Brokontoret. Byggelederen ved utvidelsen av Strømmen stasjon, ingenør Foss, forestod monteringen av det nødvendige maskineri og stilte materialer og mannskap til disposisjon.

For å bestemme støpefugers evne til å overføre strekk, når disse er underkastet forskjellig behandling, blev der støpt 2 serier (1 og 2) *uarmerte* bjelker med tversnitt 16×22 cm og lengde 1,10 m. Hver serie var opdelt i grupper på 3 bjelker, hvori fugen var av samme form og behandlet på samme måte.

Serie 1 bestod av 18 bjelker, hvorav 3 ble støpt hele, mens ved de øvrige 15 formen ble delt på midten ved en forskalling, således at den ene halvdel kunde støpes først. Efter en viss tid blev den annen halvdel støpt mot den fremkomne fuge, som først blev underkastet forskjellig behandling. De helstøpte bjelker blev støpt samtidig med 2. halvdel av de skjøtte.

Prøvningen foregikk i den førnevnte bøiemaskin, således som vist på vedstående skjematiske skisse, fig. 1. Serie 1 blev prøvet 7 døgn etter støpningen av 2. bjelkelhalvdel (7 døgn fasthet).

Da prøvningsresultatene av denne serie forelå, blev serie 2 støpt for å bestemme 28 døgns fasthet. Ved denne serie blev utekastet en del av de behandlingsmetoder, som var anvendt ved serie 1, idet man kun medtok dem, som etter de foreliggende resultater mentes fortrinsvis å burde komme til anvendelse i praksis. Serien kom således til å bestå av 12 bjelker, hvorav 3 var helstøpte og resten skjøtte.

Fugenes form og behandling.

I begge serier var fugene plane og loddrett på bjelkeaksen. Forskalingen blev dannet av et uhøvlet bord som vist på skisse fig. 2. En gruppe i hver serie blev utført med fuge „not og fjær“ som vist på skisse fig. 3.

Fugenes behandling blev alltid utført umiddelbart forut for støpning av 2. bjelkelhalvdel. Tidsrummet mellom støpning av 1. og 2. bjelkelhalvdel var 7 døgn. Prøvebjelkene blev ordnet i følgende grupper à 3 bjelker:

A) 3 stykker hele bjelker.

B) 3 stykker med plan fuge som hugges op forsiktig med spiss meisel, fuktes godt og påføres et ca. 3 mm tykt lag cementmørtel 1 : $2\frac{1}{2}$ umiddelbart før 2. bjelkelhalvdel støpes.

Støpejerns { Sluseventiler
Dampventiler

Messing kraner
for vann

Metall Ventiler
for damp

Radiatorer

Centralvarmekjeler

Sanitærutstyr

ALT I RØR

Tjersland & Co's
SKIPPERGT-22 RØRHANDEL O SLO

Løsenet er:

Norske varer

Bruk derfor KULL producert
av NORSK selskap med ute-
lukkende NORSKE arbeidere.

Spitsbergenkull

fra Store Norske Spitsbergen
Kulkompani har høyere brenn-
verdi enn beste polske
og engelske østkystkull.

„THERMIT” *Skinne-Sveisning*

De i no. 2 av dette blad for
april av hr. ing. Løken beskrevne
skinnesveisninger ved Ofotbanen
blev utført etter vår metode

ELEKTRO-THERMIT G. M. B. H.

Berlin - Tempelhof

Enerepresentant for Norge

A. B. LAURANTZON
OSLO

SHELL

PETROLEUM
BENSIN OG
SMØREOLJER

NORSK-ENGELSK MINERALOLIE
AKTIESELSKAB
OSLO

JERN - STÅL

Vi leverer et hvilket som helst profil i hvilken som helst gangbar kvalitet fra lager eller direkte fra verkene. Spør:

Størbull

Landets
største
utvalg

Jernvarer
Verktøy
Beslagvarer

Innhent priser

INGWALD NIELSEN

Torvgaten 4-6, Oslo

Norsk Pussegarnfabrik A/S

THV. MEYERSGT. 1 — OSLO

Tel.adr. „Pussegarn“
Telf. 73 980 & 72 127

H V I T T & K U L Ø R T

Kvalitetspussegarn

KJØP NORSK FABRIKAT

FORLANG PRØVER OG
TILBUD

STØTT NORSK INDUSTRI

HUSK

NORDENS

KVALITETSPRODUKTER:

Japonol Emaljelakk

Nordens Gulvlakk

Nordens Gulvolje

Nordens Maskinglasur

HELT NORSK

INGEN BEDRE

C) 3 stykker med plan fuge. Den annen bjelkehaldel støpes uten nogen som helst behandling av skjøtfugen.

D) 3 stykker med plan fuge som pusses med cementkanon umiddelbart før den 2. halvdel av bjelken støpes.

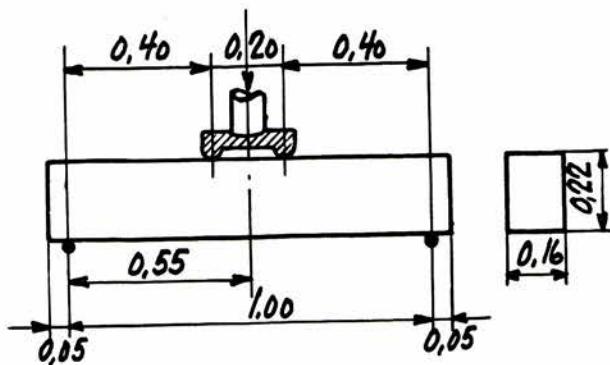

Fig. 1

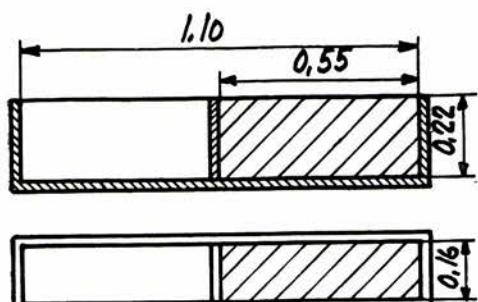

Fig. 2

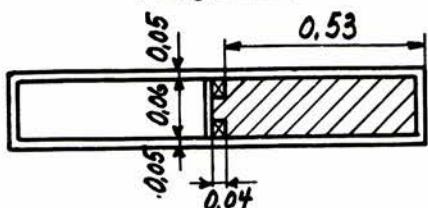

Fig. 3

E) 3 stykker med plan fuge som sandblåses, fuktes og pusses med cementkanon umiddelbart før den 2. halvdel av bjelkene støpes.

F) 3 stykker med plan fuge som sandblåses, fuktes og påføres cementmørtel $1:2\frac{1}{2}$ umiddelbart før 2. halvdel støpes.

G) 3 stykker med plan fuge, som fuktes og påføres cementmørtel $1:2\frac{1}{2}$ umiddelbart før 2. bjelkehaldel støpes.

H) 3 stykker med skjøtfugen utformet med „not og fjær”. Fugen sandblåses, fuktes godt og påføres cementmørtel $1:2\frac{1}{2}$ umiddelbart før 2. bjelkehaldel støpes.

Betongen.

Betongens blandingsforhold var $1:2\frac{1}{2}:3\frac{1}{2}$ (volum). Der blev brukt en Ransomeblander med en kapasitet av ca. $\frac{1}{6} \text{ m}^3$ slik at satsen kunde blandes med en hel sekk cement ($56\frac{2}{3} \text{ kg}$ regnet lik 4 bøtter à 10 liter). For å kunne holde vann-cementfaktoren (vekt) $\frac{v}{c} = 0,75$ mest mulig konstant, blev sanden tørret ved opvarming i en vaggkasse. Sanden var fra Asak Sandforretning, Fetsund. Dens korn-sammensetning vil fremgå av kurven på fig. 4. Pukken (maks. 3 cm) var fra jernbanens pukkverk på Grorud. Da denne granittpukk er meget porøs, ble allikevel betongens konsistens en del forskjellig eftersom prøveseriene

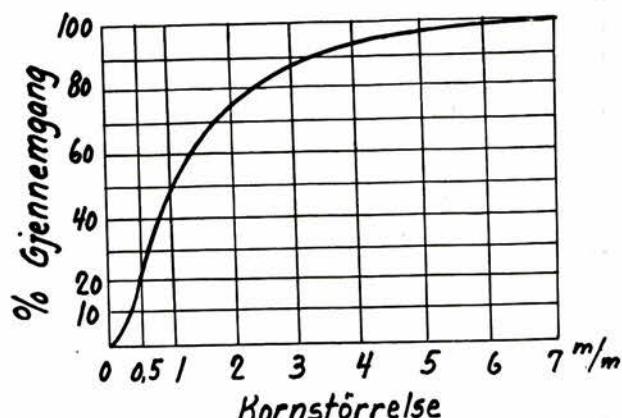

Fig. 4.

blev støpt i regnvær eller under en tørr, varm, periode. Ved å veie vannmettet og tørret pukk ble funnet, at helt tørr Grorupukk kunde opsuge 5,6 vektprosent vann eller omrent 7,2 volumprosent av pukken (inkl. hulrum).

Prøvningsresultater.

I tabell I er oppstilt de tallmessige resultater av forsøkene. Det bemerkes at disse resultater vel neppe kan ansees for helt avgjørende med hensyn til effekten av de forskjellige behandlingsmåter, bl. a. fordi prøvenes antall er lite og de forskjellige bjelker ble støpt under varierende værforhold og temperaturer. Når dessuten fugetverrsnittet ikke er større enn $16 \times 22 \text{ cm}$, må man også av den grunn være forberedt på variasjoner. Det er jo f. eks. temmelig sannsynlig, at en fuge med „not og fjær” ved større dimensjoner vil være sterkere enn en plan fuge, mens tabellen gir samme skjøtflyske for gruppe F og H i serie 2 (etter 28 døgn). Allikevel skulde man ha lov til å trekke følgende sluttninger av prøveresultatene:

a) Sandblåsing av skjøtfuger er et meget effektivt middel til å øke skjøtfugenes styrke.

b) Den gamle metoden å behandle fugen med temmelig tynnflytende cementmørtel kan øke skjøtflysken med minst 30 % i forhold til en fuge, som ikke har fått nogen behandling.

Tabel I. Prøvning av skjøtfuger.

Serie 1. Alder av sist støpte bjelkehavdel og av hele bjelker (A) = 7 døgn (Fugen plan og vertikal på bjelkeaksen).

	Behandling av fugen	Dimensjon b × h i cm	Bruddlast kg	Bøningsstrekking/cm ²		Skjøtens relative styrke	Anmerkning
				Middel			
A ₁		16,5 × 22,5	3141	45,2			
A ₂	Hele bjelker.	16,5 × 22	2537	38,1	41,5	100	
A ₃		16,5 × 22	2837	42,5			$\frac{v}{c}$ - faktor 0,75 (vekt).
B ₁	Ophugning og strykning med cementmørTEL 1 : 2 $\frac{1}{2}$.	16,5 × 22	1060	15,9			
B ₂		16,5 × 22	1461	21,1	19,2	46,2	
B ₃		16,5 × 22	1424	20,5			
C ₁		16,5 × 22	850	12,7			
C ₂	Ingen behandling.	16,5 × 22	955	14,3	13,5	32,5	
C ₃		16,5 × 22	1 ¹⁾				1) Bjelken brakk da forskalingen blev fjernet.
D ₁		16,5 × 22	1313	19,7			
D ₂	Kanonpuss 1 : 3.	16,5 × 22,5	1239	18,8	19,1	45,4	
D ₃		16 × 22,5	1276	18,9			
E ₁		17 × 22,5	1498	20,8			
E ₂	Sandblåsning og kanonpuss 1 : 3	16,5 × 22,5	1498	21,6	22,1	53,2	
E ₃		16 × 22,5	1609	23,8			
F ₁	Sandblåsning og strykning med cementmørTEL 1 : 2 $\frac{1}{2}$.	16,5 × 22,5	2032	29,2			
F ₂		16,2 × 22,5	2071	30,8	30,0	72,2	
F ₃		16,5 × 22	1993	29,9			
G ₁	Fugen strøket med cementmørTEL 1 : 2 $\frac{1}{2}$.	17,0 × 22	1165	17,0			
G ₂		17,0 × 22,5	1202	16,8	18,2	43,8	
G ₃		16,5 × 22	1387	20,8			
H ₁	Fuge med „not og fjær”.	16 × 22,5	2032	30,1			
H ₂	Fugen sandblåst og strøket med mørTEL 1 : 2 $\frac{1}{2}$.	16,5 × 22	1646	(24,7)	29,1	67,6	Ved et uhell fikk bjelken H ₂ vridningspåkjennung under bøieforsøket. Middeltallet for σ av H ₁ og H ₃ .
H ₃		16,5 × 22,5	1954	28,1			

Serie 2. Alder av sist støpte bjelkehavdel og av hele bjelker (A) = 28 døgn.

A ₁		16,3 × 21,8	3293	50,9			
A ₂	Hele bjelker, 28 døgn.	16,3 × 22	3369	51,2	49,9	100	
A ₃		16 × 22	3065	47,5			
F ₁	Plan fuge ⊥ bjelkeaksen.	16,5 × 22	2537	38,1			
F ₂	Fugen sandblåst og strøket med cementmørTEL 1 : 2,5.	16,5 × 23	2723	37,4	35,5	71,1	
F ₃		16,5 × 22,5	2150	30,9			
G ₁	Plan fuge ⊥ bjelkeaksen.	16 × 22	1798	27,8			
G ₂	Fugen strøket med cementmørTEL 1 : 2 $\frac{1}{2}$.	16,8 × 22	1993	29,4	26,8	53,6	
G ₃		16 × 22	1498	23,2			
H ₁	Fuge med „not og fjær”.	16,5 × 22,5	2230	32,1			
H ₂	Fugen sandblåst og strøket med cementmørTEL 1 : 2 $\frac{1}{2}$.	16,5 × 22	2500	37,5	35,5	71,1	
H ₃		16,5 × 22,5	2574	37,0			

c) Ved å sprøte på mørTEL med cementkanon blir ikke virkningen større enn ved påføring av mørten for hånd.

d) Uten nogen behandling av fugen blir skjøtens styrke i gunstigste tilfelle lik ca. $\frac{1}{3}$ i forhold til styrken av helstøpt bjelke.e) Selv den mest effektive av de prøvede metoder (sandblåsning og påføring av cementmørTEL) kan ikke bringe skjøtens styrke høyere enn op mot $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ av en helstøpt bjelkes styrke.

f) Det er meget tvilsomt om ophugning av fugen med meisel, hakke e. l. vil øke skjøtens styrke.

Ved større betongarbeider bør disse prøver utvides og suppleres. Man vil f. eks. under støpning av den til utførelse kommende bro over Holmvasselven kunde få god anledning hertil, hvis broen blir utført av jernbanen.

II. Prøvning av forskjellige sorter betong.

Prøvene med cementpuss og betongfuger blev som nevnt utført ved Stiømmen stasjon og samtidig med støpning av en større personundergang. I den anledning blev der utført en del prøver av den betong, som blev anvendt i undergangen. Hertil kommer de før nevnte undersøkelser

BRØDR. BERNTSEN - Sandvika

FABRIKK FOR ELEKTR.

Ledningsmateriell

**Staklemmer
Ledningsklemmer**

**Forankringsklemmer
Universalklemmer**

Garanterer omhyggelig utførelse

Eneste spesialfabrikk i
elektrisk ledningsmateriell

Norsk arbeide

Leveranser til de største
kraftverker i Norge

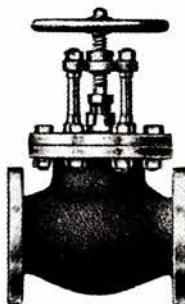
AKKUMULATORER FOR TOGBELYSNING

MARINENS
AKKUMULATOR-
FABRIKK'S
FABRIKAT

NORSK AKKUMULATOR CO. A/s

TLF. 21612   MUNKEDAMSVN. 5b   TLF. 20306
OSLO

**ARMATUR. RØR.
PUMPER. SLANGER.
SANITÆRUTSTYR.**

Besök vår moderne sanitærutstilling.

C.M. Mathiesen & Co.

Møllergt. 9

OSLO

Centralbord 15890

FORENEDE KULIMPORTØRER A/s

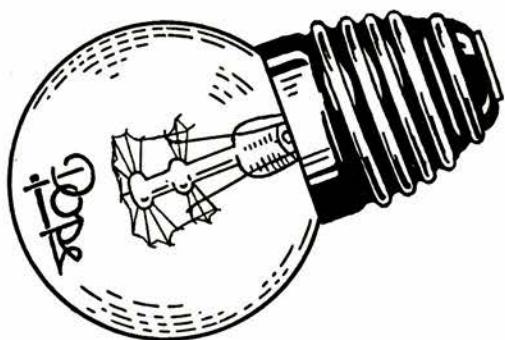
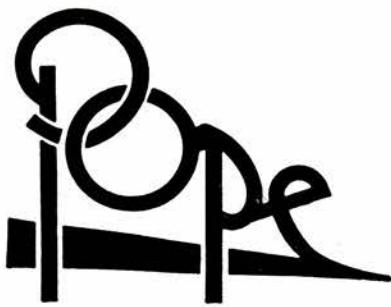
Telegramadresse: „KUL“
OSLO

Kull – Koks – Cinders

Asfaltarbeider

Membranisolasjon

A/S SIGURD HESSELBERG
OSLO

Representant for Norge
ALF NØLKE A/s
Oslo, Parkveien 62. Tlf. 41890

Gustaf Aspelin

Telefon: Centralb. 15640, OSLO
Telegramadresse: „MERCUR”

Jern. Stål og Metaller
Bygningsartikler - - -

Fører stadig stort lager av:

Norsk jern i alle gangbare
dimensjoner
Norsk Monierjern.
Norsk stenverktøy, jordhakker,
spett samt
Borrstål - smidd valset og hult -
Norske spader.
Norsk papp av alle sorter

A/s Eidsvaag Fabriker

B e r g e n

S p e c i a l i t e t

K a m g a r n s v a r e r

Uniformstøier
Dressstøier
Kåpetøier
Kappetøier
Kjolestøier

Alt i kvalitetsvarer merket

Eidsvaag

Tabell II. Betongprøver.

Blandingsforhold 1 : 2½ : 3½ (volum)

Vann-cementfaktor $\frac{v}{c} = 0,75$ (vekt)

Middel av 3 forsøk

Armete bjelker	b	h	l
	7	10	180 cm
Uarmerte bjelker	10	12	100 cm
Terninger	20 cm		

Støpt Dato	Materialer	Boiningsfasthet (kg pr. cm²)				Trykkfasthet σ_t 20 cm terning	$\frac{\sigma_{bt}}{\sigma_t}$	Anmerking
		7 døgn	28 døgn	7 døgn	28 døgn			
16/6	Kunstig sand fra Grorud. Pukk fra Grorud.	294						$\frac{v}{c} = 0,9$
16/6	Naturlig sand fra Asak. Pukk fra Grorud.	413				249	340	Prøve av betongen i personundergang ved Strømmen st. Middel av 2 forsøk.
27/6	Kunstig sand fra Grorud. Pukk fra Grorud.	339	375			187		
30/8	Naturlig sand fra Asak. Pukk fra Grorud.			41,5				Bjelker 16 × 22 cm for tabell I. Serie I.
16/9	Som ovenfor.				49,9			Bjelker 16 × 22 cm for tabell I. Serie 2.
26/9	Kunstig sand fra Hauerseter. Pukk fra Grorud.	285	363	34,5	52,3	170	221	1,65
28/9	Naturlig sand fra Asak. Pukk fra Hauerseter.	245	460	31,2 ¹⁾	92,4	162	242	1,90 ¹⁾ Middel av 2 forsøk.
30/9	Vasket sand fra Asak. Pukk fra Grorud.	217	453	22,2	68,9	188	291	1,55

edrørende diverse sten- og sandmaterialer, som vanligvis kommer til anvendelse ved betongstøping ved Hovedbanen.

Resultatene var oprinnelig ikke tenkt medtatt i denne beretning, men enkelte av dem synes å by på så megen interesse, at man tross deres ufullstendighet har funnet å burde ta dem med.

I tabell II finnes samlet resultatene av de forskjellige prøver. Man skulde kunde slutte at så vel kunstig sand fra Grorud som fra Hauerseter og vasket sand fra Asak sandforetning alle er anvendelige til støpesand. Dug synes natursanden å være noget bedre.

Av interesse er dessuten de funne resultater av boinings-strekkfasthet med pukk fra Grorud og fra Hauerseter. Som det vil sees gir prøvene med Hauerseterpukk en usedvanlig stor fasthet nemlig 92,4 kg pr. cm², mens prøvene med Grorupukk gir som resultat 68,9 kg pr. cm² (noget bedre enn normalt). Som ovenfor nevnt er prøvene for ufullstendige og for få til å trekke bestemte slutsnider av. Man skulde tro det vilde være av interesse å supplere dem med prøver med samme sand og forskjellige sorter pukk og singel for å konstatere, om pukkens art virkelig har nogen vesentlig innflytelse på betongens strekkfasthet. Det bemerkes, at Grorupukken er en grov krystallinsk granitt, mens Hauerseterpukken er finkornet.

Bruddflater

(Skjematiske)

Grorupukk.

Hauerseterpukk.

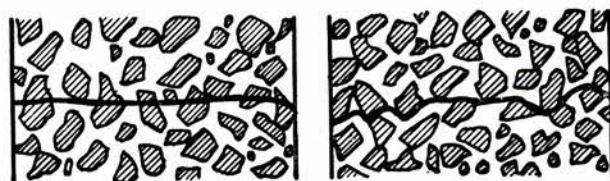

Fig. 5.

Ved undersøkelsene av bruddflatene viste det sig, at ved Grorupukken var flere av stenene revet over, mens ved Hauerseterpukken stenen var revet ut av mørten, som antydet på skisse fig. 5.

I første tilfelle var altså strekkfastheten i pukken for flere steners vedkommende så liten, at den samlede strekkraft, som kunde optas i de enkelte steners bruddflater, var mindre enn den som kunde optas av heftflatene mellom sten og mørte.

STATBANENES AUTOMOBILAVDELING

Endel driftsresultater.

Ved disponent Georg Dahl.

Automobilavdelingen i Oslo viser sterkt stigende trafikk. Flere og flere firmaer og private ønsker at Statsbanene skal besørge transporten av deres gods fra og til jernbane-stasjonene i Oslo.

Den økende virksomhet og dens variasjoner i hver måned vil sees av de grafiske fremstillinger av *utkjørte* antall kolli (fig. 1) og antall *avhentninger* av gods til jernbanen (fig. 2) i de 6–7 siste år.

Virksomhetens *omfang* og *effektivitet* vil sees av tabell 1 for hver måned i de 3 siste år (1930/31 til 1932/33) og de økonomiske *resultater* samt *utgiftsfordelingen* på de forskjellige poster i regnskapsåret 1932/33 fremgår av tabell 2.

Automobilavdelingens *bilpark* omfatter nu 33 lastebiler hvorav:

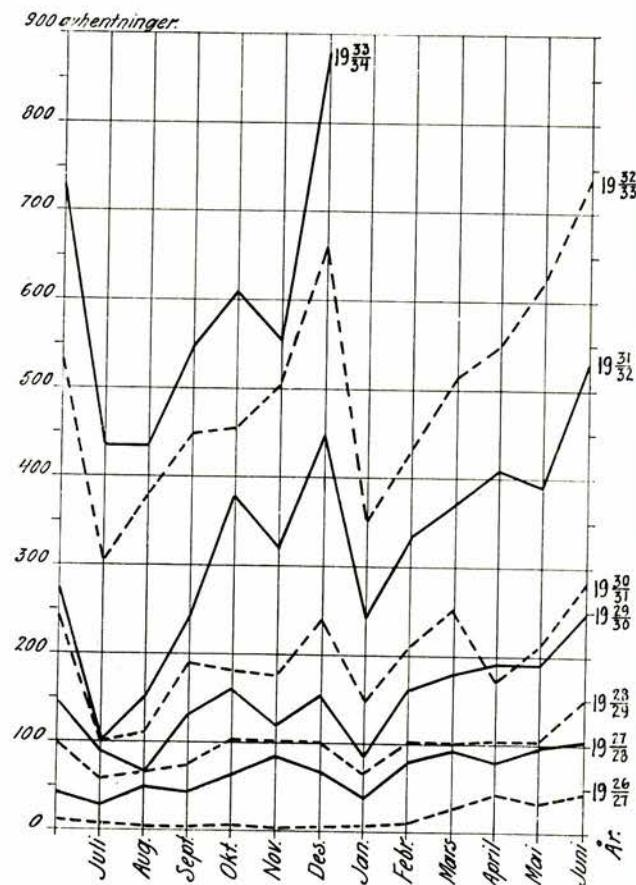
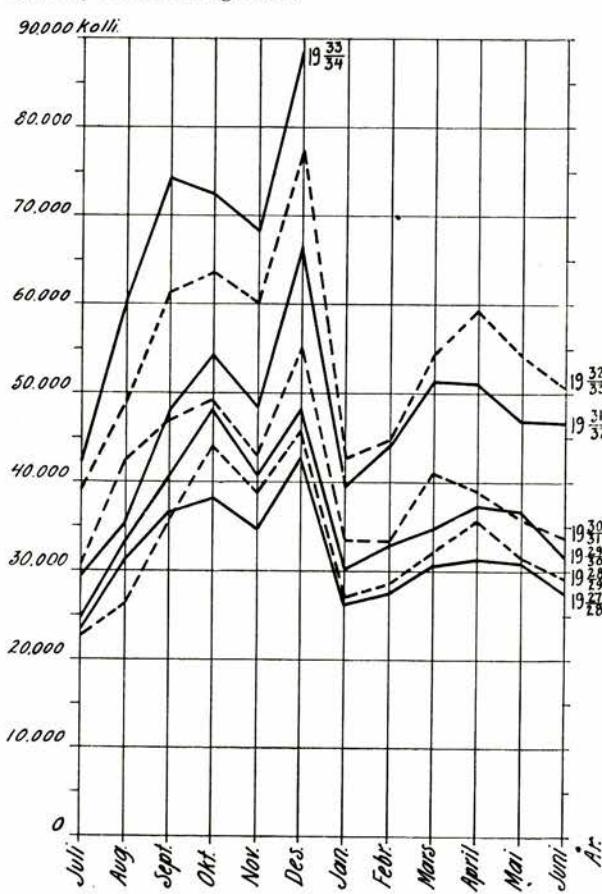
- 15 Ford 1 $\frac{1}{2}$ tonn
- 9 Chevrolet —
- 4 Strømmen —
- 3 Citroën 2 $\frac{1}{2}$ tonn
- 2 Clydesdale 3 $\frac{1}{4}$ tonn og 1 $\frac{3}{4}$ tonn.

Administrasjonen består av, 1 disponent som avdelingens chef, 1 førstefullmektig, 1 fullmektig, 2 kontorister, 2 kassersker, 1 assistent og 1 bud.

Det kjørende personale utgjør ca. 30 chauffører og reparatører samt ca. 25 bil-ledsagere. Dessuten 1 garasjeformann og 1 elektriker. Under høst- og juletrafikken inntas sesongarbeidere og leide biler for avvikling av topptrafikken.

Tabel 1.

Måned	Antall bildagsverk			Antall transporterte kolli pr. bildagsverk		
	1930/31	1931/32	1932/33	1930/31	1931/32	1932/33
Juli	441	469	455	68,4	62,1	86,3
August	557	525	569	75,9	67,3	85,2
September	619	632	646	76,2	75,9	95,0
Oktober	199	758	710	70,4	71,8	89,9
November	565	641	638	76,0	75,3	93,9
Desember	746	735	743	74,0	90,3	104,2
Januar	510	519	499	66,4	76,1	86,0
Februar	529	522	511	63,1	84,4	87,5
Mars	554	550	596	74,2	93,6	90,6
April	539	575	584	72,5	89,0	101,6
Mai	498	518	576	72,2	90,3	94,3
Juni	484	534	554	70,3	87,5	91,5
	6 741	6 978	7 081	71,5	80,4	92,7

„METALIN“-MALING *Norsk fabrikat*

Elastisk, blank spesialmaling mot rust!

Benyttes av Norges Statsbaner og landets største institusjoner for maling av broer, ledningsmaster o. s. v. Grundet sin enestående holdbarhet blir „Metalin“-maling også den mest økonomiske maling på tre, som: hus, stasjonsbygninger etc. Leveres i hvitt og kulører etter ønske.

SACO KEM. FABRIKK A/s - Oslo

Telefon 15 365 — 24 619

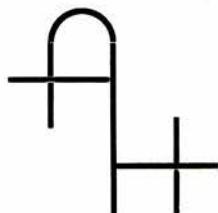

AKTIESELSKABET DRAMMENS ARMATURFABRIK DRAMMEN

Armatur for dampkjelleanlegg

Solid, driftssikker og holdbar

Axel
Helgeland

ØVRE STORGT.
DRAMMEN

Det største utvalg i og spesielle avd for: Jernvarer, verktøy, beslagsvarer, maskinrekvisita, metaller, anleggsmateriell. Kjøkkenutstyr, kortevarer, leketøy. Bygningsartikler, Huntonitt isoleringsplater, fliser, støpegods, linoleum, papp, cement, kalk, støpegrus, sprengstoffe. Landbruksredskap. Jern, stål, plater, sorte og galvaniserte, bølgeblikk. Bjelker, cementrør, lerrør, cementkrybber, Barnevogner og dogcarter,

TELEGRAMADR.: HELGELAND
Telef. 1109 • 1462 • 1650

75 års erfaring i malervarer

CEDROL

Malerolje
Tørr på 7 timer.

MANDARIN

Emaljelakk

KVIK-LAKK

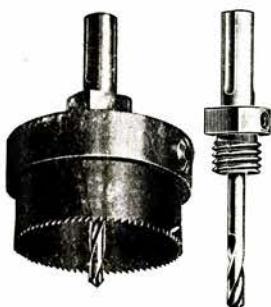
Gulvlakk
Tørr på 4 timer.

A/S JACOBSENS FARVEUDSALG — Oslo

1859—1934

Universal Baafilblade
og
High Speed —,—
for hånd- og maskinkraft.

„Millers Falls“
„High Speed“
Hullsag

Spesielt beregnet for
bruk i elektriske bør-
maskiner med stor
hastighet.

Hulsagen en forsynt med $\frac{1}{4}$ " føringsborr og kan
sage til en dybde av $\frac{7}{8}$ " til 3", uundværlig ved
boring av store hull i metall, tre eller lignende.

Forlang tilbud fra

COWARD & THOWSEN AS

KIRKEGT. 30 - OSLO - CENTRALB. 23840

Udstyr og materiell for:

Gassveisning Elektrisk sveisning

Norsk Aktieselskap
Gasaccumulator

Centralbord 16950 — Oslo

NORGE
redskap

... er tilpasset
norske forhold.
Riktig form.
Solid utførelse.

CHRISTIANIA SPIGERVERK

Etablert 1853

Den norske ingenjørforenings forskrifter
**Jernkonstruktioner og beton-
konstruktioner**

Pris kr. 3.00 + porto

N. I. F.s betongkomité

Meddeelse nr. 1

**Undersøkelser av skader på våre
betongdammer og bruddstens-
dammer i mørtelet. Årsak
og botemidler**

Pris kr. 15.00 + porto

N. I. F.s betongkomité

Meddeelse nr. 2

Betonfremstilling

Pris kr. 3.50 + porto

Tilsalg i
TEKNISK UKEBLADS EKSPD.
Ing. Hus, Oslo

Tabel 2. Utgifter og inntekter i budgettåret 1932/33
ved Statsbanenes Automobilavdeling i Oslo.

Bensinbiler (antall 28).

6514 effektive kjøredager à 8 timer. (8596 kalenderdager).
604 174 kolli.

	Kroner	Pr. kjøre- dags- verk à 8 t. kr.	Pr. kolli	Procentvis fordeling av utgift- ene	
	1	2	3	4	
Sum inntekt	317 215,61	48,70	0,525		
Sum utgift	281 488,05	43,21	0,465		
Herav lønn	129 285,68	19,85	0,214	45,9 %	
" erstatninger .	1 512,11	0,22	0,003	0,5 %	
" bensin	13 957,58	2,14	0,023	4,9 %	
" olje	1 140,22	0,18	0,002	0,4 %	
" garasjelie ..	16 960,00	2,60	0,028	6,0 %	
" gummi	1 276,62	0,20	0,002	0,5 %	
" rep. og nyan- skaffelser ...	23 920,96	3,67	0,039	8,6 %	
" veiavgift ..	—	—	—		
" administrasjon	40 290,54	6,19	0,067	14,3 %	
" renter	3 144,34	0,48	0,005	1,1 %	
" amortisasjon	50 000,00	7,68	0,082	17,8 %	
				100,0 %	

Elektriske biler (antall 2).

567 effektive kjøredager à 8 timer. (614 kalenderdager).
52074 kolli.

	1	3	2	4	
Sum inntekt	28 286,80	49,89	0,54		
Sum utgift	18 175,89	32,05	0,345		
Herav lønn	11 324,04	19,97	0,216	62,3 %	
" erstatninger .	—	—	—	—	
" elektr. strøm (ladning)	1 328,73	2,34	0,025	7,3 %	
" olje	11,00	0,02	—	—	
" garasjelie ..	960,00	1,69	0,018	5,3 %	
" gummi	—	—	—	—	
" rep. og nyan- skaffelser ...	1 009,96	1,78	0,019	5,6 %	
" veiavgift	224,00	0,39	0,004	1,2 %	
" administrasj.	3 318,16	5,86	0,063	18,3 %	
" renter	—	—	—	—	
" amortisasjon	—	—	—	—	
				100 %	

Bensin og elektriske biler (antall 30).

Tilsammen 7081 effektive kjøredager à 8 timer.
(9210 kalenderdager). 656 248 kolli.

Samlet sum inntekter	345 502,41	48,79	0,526
Samlet sum utgifter	299 663,94	42,32	0,456

JERNBANE OG HØISKOLE

I nr. 50 for 1933 av meddelelsene fra de tyske riksbaner „Die Reichsbahn“ — står en artikkel av riksbanenes generaldirektør Dr. Dorpmüller som også har interesse for Norges Statsbaner.

Vi gjengir her de avsnitt som er av almindelig interesse:

„Jernbanen er en forvaltning, hvis virksomhet strekker sig over alle næringslivets felter og den kan ikke være uten samarbeide med videnskapens menn.

En rekke spørsmål lar sig i det hele tatt ikke løse uten videnskapelig belysning. Det er her en stadig vekselvirkning mellom riksbanenes praktiske arbeide og det videnskapelige studium.

Blandt de videnskapelige spørsmål på det tekniske området, er det vedlikehold og fornyelse av de bygningstekniske anlegg og det rullende materiell, verkstedene, anskaffelsen av materialer som kull, jern, tre, olje o. l. — som er av den største viktighet. Dessuten er der også en rekke andre spørsmål såsom finansvesenet, tariffpolitikken, funksjonær- og arbeidsretten samt forskjellige rettsspørsmål som stadig beskjæftiger riksbanene.

Erfaringen har lært oss at vi gjør rett i ikke bare å stole på vår egen dom når det gjelder mange av disse spørsmål, men holde oss i stadig forbindelse med de førende videnskapsmenn, som har en fremsynt forståelse av tiden.

På tross av all nød setter riksbanene sin ære i å holde sin forskning på høiden og gi de forskjellige forskningsinstitutter arbeidsoppgaver og pengemidler til å løse dem. Våre egne resultater stiller vi gjerne til videnskapens tjeneste.“

Efter å ha nevnt en rekke forsøks- og materialprøveanstalter, stasjonære og flyttbare, som riksbanene selv driver går generaldirektøren over til samarbeidet med andre videnskapelige institutter; den tyske ingeniørforenings mange videnskapelige komiteer, den tyske videnskaps nödsforbund, de offentlige materialprøveanstalter og høiskolenes professorer. Han sier videre:

„Denne oversikt over våre videnskapelige institutter og komiteer viser at disse mest er av teknisk art. Det ligger i bedriftens natur. Følgen av dette er at vårt forhold til de tekniske høiskoler er eldre og intimere end til de andre fakulteter.

Professoratene i jernbanebygning og jernbanedrift er besatt med menn fra vår etat, som av personlige grunner opprettholder sin forbindelse med jernbanen. Da riksbanene i 1930 trådte i spesiell forbindelse med høiskolene, var det en selvfølge at begynnelsen ble gjort med de tekniske høiskoler. Det samme var tilfelle da vi siden holdt de første studiemøter med videnskapens menn.

Det viste sig imidlertid etter det første møtes store suksess at en rekke spørsmål trengte belysning av socialøkonomer, jurister og spesialister på administrasjonens område.

I denne form er studiemøtene blitt en fast institusjon. Hver vår treffes menn fra universitetene, de tekniske og merkantile høiskoler og jernbanemennene til en ukes alvorlig arbeide, med foredrag og besiktigelse av anlegg og nybygg. Blandt foredragene kan nevnes:

- Driftsomkostningsberegning.
Utdannelse av bygningsingenører.
Organisasjon og videnskap.
Jernbanetariffer.
Verdenstrafikkformidling.
Pensjonering og utdannelse av personale.
Elektroøkonomi.

Ved disse møter kommer ikke bare menn fra samme fag sammen. Der møter også representanter for andre felter, hvis kritikk virker ansporende på deres eget arbeide.

Vår hurtigtrafikk hadde aldri lykkes, hvis vi ikke hadde lært oss strømlinjeformens fordeler av biler og flyvemaskiner.

De personlige bekjentskaper som stiftes ved disse møter spiller en viktig rolle. De danner grunnlaget for en fortsatt meningsutveksling til gjensidig fordel.

Det er jo alltid jernbanens opgave: *Å gjøre avstanden mellom menneskene mindre*"

Generaldirektøren nevner videre sproggunknepenes store betydning for jernbanen. Riksbanene har funksjonærer som gjør tjeneste ved jernbanene i England, Nord- og Syd-Amerika, Russland, Holland o. s. v. i bytte med utenlandske jernbanemenn som gjør tjeneste i Tyskland. Han holder dette for like viktig som å ha tyske reisebyråer og agenter i utlandet.

Jernbanene var de første som overvant avstanden og skapte det moderne menneske. De stopper ikke ved landegrensene. Jernbanemannen måtte derfor likesom sjømannen lære seg å tenke i verdensdeler, ikke bare i riker.

Til de internasjonale kongresser trenger vi folk med universell viden. Men på spesialistens skuldre hviler jernbanens fremtid.

Ingeniør Herman Fleischer.

MOTORVOGNDRIFTEN PÅ STATSBANENE

Meddelt fra Maskindirektørens kontor.

I den statistiske oversikt over motorvogndriften som er inntatt i „Meddelelser“ nr. 1 for 1934, har der innsneket sig en feil¹⁾. Nedenfor inntas derfor en berikriget oversikt:

¹⁾ Høire halvdel av fig. 2 på side 17 i nr. 1, gjelder ikke bare smalt spor, men *bredt og smalt spor tilsammen*, hvortil det bedes rettet. Red.

Statsbanene hadde pr. 30. juni 1933 de i nedenstående tabell anførte motorvogntyper i drift, i alt 49 stk.

Antall gjennemløpne motorvognkm, samt transporterte akselkm på bredt spor, smalt spor og tilsammen er i de 5 siste driftsår vokset som vist på fig. 1.

Vogn type	Antall vogner	Vogn nr.	Fabrikant	Tatt i bruk	Antall settep. (herav klapp-seter)	Nyttbar gulv-flate m ²	Maks. kjøre-hast. km/t.	Vogn-vekt tonn	Maks. motor-HK.	Netto vognv. pr. m ² (9 : 7) kg	Nærmere beskrivelse finnes i
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Bredt spor:</i>											
Cmo-1	2	18 202 18 203	Deutsche Werke	1923	56 61	43,6	55	24,8	160	570	
Cmo-3	3	18 236- 18 238	Skabo og T. A. G.	1932	66 (1)	47,0	7	34,5	2 × 150	735	Meddelelser fra N. S. B. nr. 3/1933
Cm-1	3	18 201 18 212 18 213	Skabo og A. E. G.	1924/27	50	33,8	50	17,7	75	525	
<i>Cm-13</i>	7	18 215-18 218 18 220-18 222	N. S. B. T.heim og Skabo	1929/30	52 (12)	32,5	65	14,2 14,4	120 + 70 120 + 80	435 445	Meddelelser fra N. S. B. nr. 4/1930
	4	18 219 18 225-18 227									
<i>Cm-14</i>	6	18 228-18 233	Strømmen	1931/32	50 (6)	36,1	70	17,8 18,0	2 × 120 2 × 140	495 500	Teknisk Ukeblad nr. 24/1932
	2	18 234-18 235									
<i>Smalt spor:</i>											
Cmo-1	4	2672-2675	Strømmen	1932	56	41,9	60	18,7	2 × 120	445	Meddelelser fra N. S. B. nr. 3/1933
Cm-1	18	2653-2658 2660-2671	N. S. B., T.heim og Strømmen	1927/30	30 (6)	20,7	55	10,4	120	500	Teknisk Ukeblad nr. 51/1927

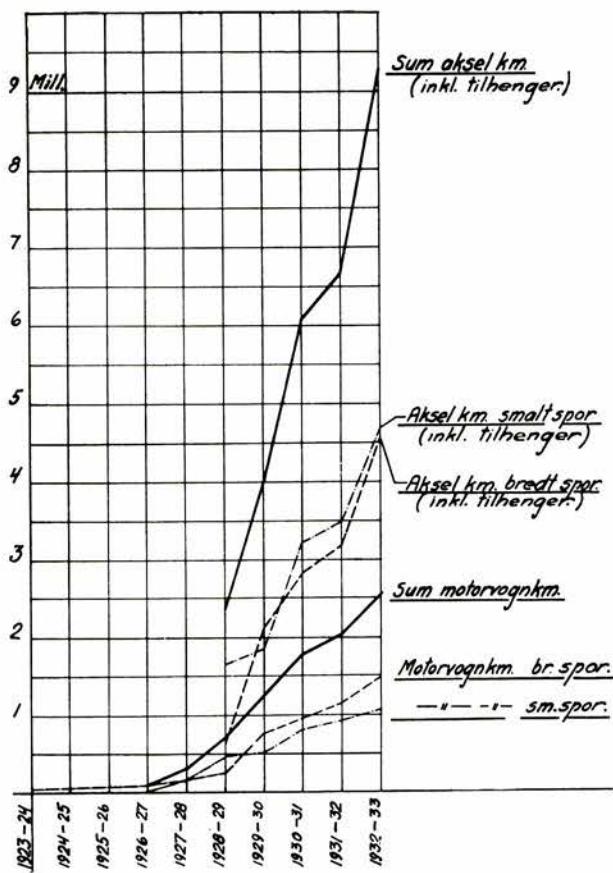

Fig. 1.

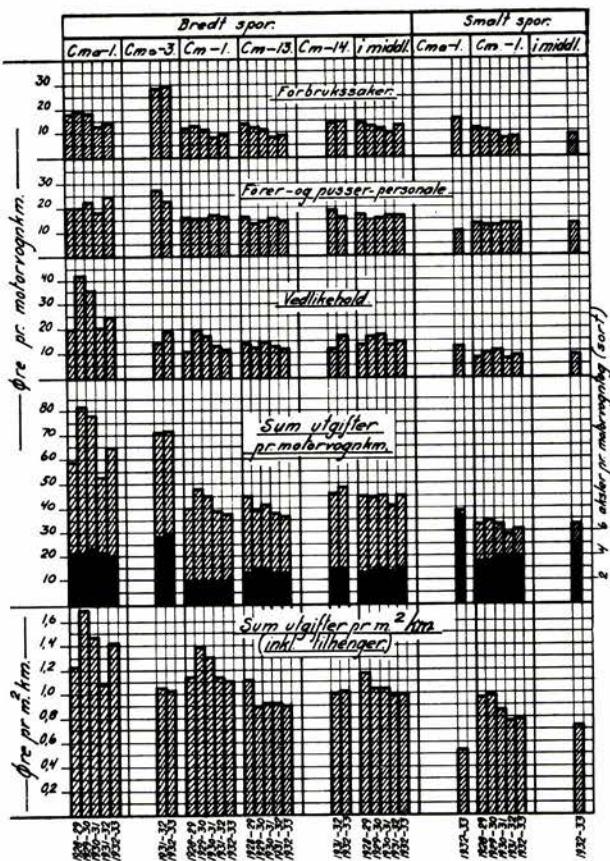

Fig. 2.

Utgiftene ved motorvogndriften i de siste 5 driftsår er fremstillet grafisk i fig. 2.

Utgiftene er angitt særskilt for hver vogntype og dessuten er oppført de midlere utgifter for henholdsvis bredt og smalt spor.

Øverst i sammenstillingen er utgiftene — skravert — anført i øre pr. motorvognkm, så vel opdelt i de tre gruppene: „Forbrukssaker”, „Fører- og pusserpersonale” og „Vedlikehold” som nedenfor i en hovedsum. For å gi et uttrykk for de forskjellige vogntypers transportevne er sammen med „Sum utgifter pr. motorvognkm” inntegnet med sort i en vilkårlig valgt målestokk og med skala på høyre side av tabellen det gjennemsnittlige antall aksler i de forskjellige typers motorvogn.

Imidlertid gir forholdstallet „øre pr. motorvognkm” ikke noget helt tilfredsstillende sammenligningsgrunnlag for de forskjellige vogntyper, og nederst på fig. 2 er derfor „sum utgifter pr. motorvognkm” omregnet til „sum utgifter pr.

$m^2 km$ ” (angitt i øre pr. $m^2 km$). De transporterte *nyttbare* kvadratmetre er bestemt således:

For motorvognene: Vognkassens horisontal-projeksjon (utvendig mål) minus avlast, ikke benyttet førerrum, tversnitt av vertikale, unyttbare rørkanaler o. l.

For tilhengervognene er som gjennemsnitt regnet:

$$\begin{aligned} \text{For bredt spor} &\dots\dots\dots 12 m^2 \\ \text{For smalt spor} &\dots\dots\dots 9 m^2 \end{aligned}$$

pr. transportert tilhengeraksel.

Selv om naturligvis heller ikke forholdstallet: „øre pr. $m^2 km$ ” er et *helt* riktig sammenligningsgrunnlag motorvogntypene imellem, idet bl. a. de forskjellige stigningsforhold ikke kommer til uttrykk, så er det dog antagelig det beste statistiske sammenligningsgrunnlag som nogenlunde lett kan skaffes.

**GJENNEMSNITTLIG ARBEIDSFORTJENESTE PR. TIME VED STATENS
JERNBANEANLEGG I 1933**

Kvartalsvis for hver arbeidsgruppe.

Anlegg	Akkord				Daglønn				Håndverkere			
	1/1—31/3 Kr.	1/4—30/6 Kr.	1/7—30/9 Kr.	1/10—31/12 Kr.	1/1—31/3 Kr.	1/4—30/6 Kr.	1/7—30/9 Kr.	1/10—31/12 Kr.	1/1—31/3 Kr.	1/4—30/6 Kr.	1/7—30/9 Kr.	1/10—31/12 Kr.
Sørlandsbanen Ø.: Neslandsvatn—Grovane	1,420	1,443	1,435	1,460	1,235	1,281	1,246	1,280	1,488	1,560	1,501	1,503
Sørlandsbanen V.: Grovane—Kristiansand	1,504	1,476	1,470	1,452	1,269	1,239	1,146	1,229	1,404	1,451	1,483	1,483
Krossen—Øydnesvatn	1,500	1,570	1,590	1,520	1,000	1,120	0,960	0,880	1,600	1,600	1,520	1,330
Nordlandsbanen S.: Grong—Smålåsen	1,325	1,447	1,533	1,477	1,244	1,194	1,260	1,131	1,351	1,345	1,337	1,363
Namsos—Grong	1,387	1,478	1,494	1,440	1,263	1,224	1,250	1,241	1,348	1,364	1,340	1,348
Nordlandsbanen N.: Smålåsen—Mosjøen.....	1,396	1,420	1,410	1,412	0,914	1,067	1,079	1,104	1,377	1,321	1,297	1,373
Oslo Østbanest. utvidelse	1,426	1,516	1,546	1,567	1,177	1,183	1,171	1,207	1,425	1,490	1,437	1,455
Vossebanens part. ombygn.	1,326	—	—	—	1,250	—	—	—	—	—	—	—
Flåmsbanen	1,429	1,420	1,533	1,597	1,250	1,104	1,082	1,203	1,555	1,536	1,495	1,541
Voss—Eidebanen.....	1,420	1,430	1,450	1,510	1,270	1,280	1,300	1,270	1,300	1,470	1,300	1,290
Flekkefjordb. ombygn.	1,163	1,490	1,680	1,167	1,267	1,261	1,378	1,250	1,433	1,350	1,361	1,350
I gjennemsnitt.....	1,398	1,462	1,471	1,466	1,200	1,210	1,221	1,192	1,426	1,434	1,403	1,430

PERSONALFORANDRING VED STATSBANENE

Hovedstyret.

Hovedkasserer *Fr. Stabenfeldt* døde d. 31. jan. 1934.
Førstefullmektig *P. Haugsvang* er avgått med pensj. fra 31. mars 1934.
Fullmektig *C. G. Nielsen* er avgått med pensj. fra 10. mars 1934.

Oslo distrikt.

Baneinspektør *Helge Rabstad*, Hjerkinn, er overflyttet til Oslo distr.
Lok.mester *Petter R. Øyen*, Kongsvinger, er konst. som avdelingsingeniør av kl. B. i Oslo distr.

Drammen distrikt.

Stm. Aug. *Knudsen*, Blommenholm, er avgått med pensj. fra 3. mars 1934.
Stm. *Fredrik Christensen*, Lørenskog, er konst. som stm. ved Oslo V.

Hamar distrikt.

Stm. *Helge Tomter*, Ottestad, avg. med pensj. fra 8. juni 1934.
Stm. *L. A. Mathisen*, Atna, er konst. som stm. ved Brøttum.

Trondheim distrikt.

Fullm. Chr. *Larsen*, Dc. kontor Thm., er konst. som førstefullm. sammesteds.

Stavanger distrikt.

Kont. *Leif Larsen*, er konst. som fullm. ved Dc. kontor.

Jernbaneanleggene.

Distrikskasserer *Sofus M. Nielsen*, Sørlandsb. V., avg. med pensj. fra 14. mai 1934.

Opsynsmann *Chr. Olsen*, Oslo Ø. utv., døde 3. novbr. 1933.

Som opsynsmenn er konst. flg. fung. opsynsmenn:

Ved Sørlandsbanen Ø.: *M. Lillejord* og *L. Larsen*.

„ „ V.: *Harald Aasebo*.

„ Nordlandsbanen S.: *A. Fossum* og *A. Solem*.

„ „ N.: *Hj. Ekrem*.

„ Flekkefjordb. omb.: *O. Tveit*.

DØDSFALL

Pensj. overingeniør *Paul Edolf Rennemo* døde d. 5. mars 1934.

MÅLESTOKK

Opmerksomheten henledes på *omslagets 4. side*, hvor der i kanten er trykt en noiaktig *målestokk*, som kan *avklippes* og benyttes på kontor.

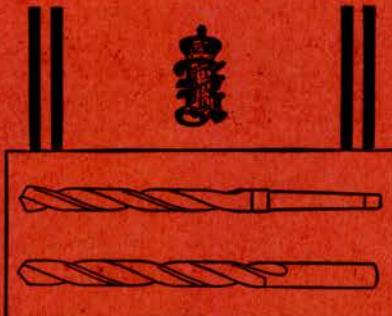
Red.

REDAKSJONSKONTOR — ved Hovedstyret for Statsbanene — Oslo Østbanestasjon, 4. etasje, tlf. 26880 nr. 294.

Utgitt av Teknisk Ukeblad, Oslo.

Abonnementspris: kr. 10,00 pr. år — Annonsepris: 1/1 side kr. 80,00, 1/2 side kr. 40,00, 1/4 side kr. 20,00.

Ekspedisjon: Kronprinsensgt. 17. Telefoner: 20701, 23465.

Spiralbor

av kullstøftstål og
selvherdende stål,
cylindriske
og koniske.

Høy kvalitet.

Kongsberg
Baabrufabrik

MEDUSA VANNTETT CEMENT

EIER DE HUS?

De skal pusse fasaden og grunnmuring med MEDUSA VANNTETT CEMENT, så blir alt utvendig tett, sterkt og varig. De skal Medusacementere kjelleren, så blir den tett og tørr. De skal bruke Medusa cement overalt mot fuktighet; den er billig og lettvint i bruk. MEDUSA forsterker, beskytter og bevarer og krever intet vedlikehold.

Det må interessere Dem som hus-eier å høre nærmere om denne enkle og gode metoden. Spør Deres cementforhandler om opplysninger og tilbud. På anmodning sender vi Dem gjerne brosjyrer med bruksanvisning.

A/s Dalen Portland - Cementfabrik
BREVIK

ALUMINIUM

Gir: **større** sikkerhet - komfort - inntekter
mindre risiko - reparasjoner - utgifter

Derfor: brukes ALUMINIUM hele verden over
i JERNBANEVOGNER

Vevstenger og krysshoer av aluminium

Aktieselskapet
NORSK ALUMINIUM COMPANY

Les „Meddelelser fra Norges Statsbaner“ — Abonner straks på „Meddelelsene“ gjennem Teknisk Ukeblad.
 1 0 / 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 cm.

Tandstangs- Donkrafter

Type S. B. W.

Helt av jern og stål.
Størst mulig virkningsgrad.
Minst mulig friksjonstab.
Samme løfteevne på horn og sideklo.
Drivmekanismen helt innkapslet.
Tannhjul og drev av stål med herdede og fræsede tanner.

Lave priser.

MASKIN^A PAY & BRINCK
OSLO

**Brokonstruksjoner
DIFFERDINGER**

**GREY
BJELKER**

kan på grunn av de store flangebredder med fordel anvendes

som Søller
Støtter
Stiver
Kranbaner
i Verksteder
Siloer
Pakkhus
og i Jernkonstruksjon

A DAHL, JØRGENSEN & C°

TLF 23217 - OSLO - 24805 - 25408

Bruk

Hvit Portlandcement

„SNOWCRETE“

til støping og puss i tuneller, underganger, magasiner, lokomotivhaller og verksteder hvor lyse, holdbare værbestandige flater tiltrenges.

H. MUSCULUS

KONOWSGATE 9, OSLO
Telef. 81473 — 82582 — 82282
82620

Atlas
**TRANSPORTABLE
KOMPRESSORANLEGG**
FRA LAGER

Sigurd Stave
Kongensgt. 10 Oslo